జమీన్ రైతు

ESTD. 1930
Regd No. H. NL.18
సంపుటి: 61 సంచిక: 7
16-2-1990
నెల్లూరు
శుక్రవారం
12 పేజీలు రూ 1.50

స్థాపకులు: నెల్లూరు వెంకట రామానాయుడుగారు • సంపాదకుడు: నెల్లూరు శోభేంద్రప్రసాద్ • మేనేజింగ్ ఎడిటర్: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

అర్జునరావు ఉచ్చులో చిక్కిన కోనేరు!

రాష్ట్ర గృహనిర్మాణ మంత్రి శ్రీ కోనేరు రంగారావు, ఆ శాఖ మాజీ కార్యదర్శి శ్రీ అర్జునరావు బిగించిన ఉచ్చులో చిక్కుకపోయాడు. కోనేరు రంగారావు, అర్జునరావులిద్దరూ హరిజనులే; కాకుం వ్యత్యాసం వుంది. ఇద్దరూ కృష్ణాజిల్లాకు చెందినవారు. స్థానికంగా ఇద్దరిమధ్య గతంలో అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. రంగారావు గృహనిర్మాణ మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసినతర్వాత, సాంప్రదాయానుసారం తన శాఖ కార్యదర్శి అయిన శ్రీ అర్జునరావు తనను వచ్చి కలువలేదని, మర్యాద చూపలేదని రంగారావు కినుక వహించాడు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డికి ఈ విషయమై ఫిర్యాదు చేయడంతో, మంత్రులకు స్వేచ్ఛ నివ్వాలన్న తన విధానం అనుసరించి, తక్షణం అర్జునరావును బదిలీ చేశాడు.

అర్జునరావు సమర్థుడైన, వ్యక్తిత్వం కల్గిన అధికారి. స్వతంత్ర వైఖరితో వ్యవహరించడం ఆయన నైజం. అధికారిక కార్యకలాపాల నిర్వహణలోకూడా సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారని ఆయనకు పేరు. తనపై ఫిర్యాదుచేసి, బదిలీచేయించడం ఆయన మనసుకు కష్టం కల్గించినట్లుంది. ఈ దశలో, ఇళ్ళస్థలాలకు సంబంధించిన 33 ఫైళ్ళు ఎన్టీఆర్ ఇంటినుంచి, సెక్రటేరియట్‌కు చేరాయి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో మంత్రులు ఈ ఫైళ్లను ముఖ్యమంత్రికి పంపేవారు. విశ్వామిత్ర పుణ్యమాఅని వాటిపై దారం విప్పే తీరికకూడా ఎన్టీఆర్‌కు లేకుండా పోయింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఆఫీస్‌నుంచి 'లారీ'లో తరలించిన ఫైళ్ళ గుట్టలోనివే ఇవి.

ఇవన్నీ సంపన్నులకు సంబంధించిన ఫైళ్ళు. చెన్నారెడ్డిగారు, ఏ వర్గాలకు సంబంధించిన ఫైళ్ళు, ఆ శాఖ మంత్రులే చూడాలని ఆదేశించడంతో, ఇళ్ళస్థలాల కుబేరుల పంట పండింది. వారందరూ కోనేరు రంగారావును ఆశ్రయించారు. దక్షిణ సమర్పణలూ కాలేగానే జరిగాయని వదంతి. మంత్రి అప్పుడప్పుడు ఆఫైళ్లపై స్వంతబుద్ధితో అనుకూలంగా ఉత్తర్వులు చేశాడు. ఆ హడావుడిలో ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో పరిష్కారం కావలసిన ఫైళ్ళను సైతం. అధికార్లు సిఎంకు మార్కుచేస్తూ వ్రాసిన నోట్‌ను కొట్టివేసి, తానే సంతకాలు పెట్టాడు.

-కొరవ 7వ పేజీలో

కార్యదర్శి సి. అర్జునరావు

మంత్రి రంగారావు

శ్వేతజాతి గుండెలు ధిగ్గురన....

దక్షిణాఫ్రికా నల్లజాతి ప్రజల ఆరాధ్య దైవం నెల్సన్ మండేలా 11తేదీ జైలునుంచి జనంలోకి వచ్చాడు. 27 సంవత్సరాల 7 నెలల సుదీర్ఘ కాలం నాలుగు గోడల మధ్య మగ్గిపోయినా ఆయనలో సమరోత్సాహం తగ్గలేదు, ఆయనపట్ల ప్రజలలో ఆరాధన సడలలేదు. జైలుగదిలో వుండి శ్వేతజాతి దురహంకారుల గుండెల్లో నిద్రపోయిన 72 ఏళ్ళ వృద్ధసింహం, వారి గుండెలు ధిగ్గురనేలా స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి స్వయంగా నాయకత్వం వహించారు.

రాజధాని రాజకీయాలు
మా ప్రత్యేక విలేఖరి

కవిత్రయ జయంతులు-

రసరమ్యాలు గోపాలరెడ్డిగారి కవితలు

—శ్రీమతి వేదవతి

ప్రబంధ కవితకు మార్గదర్శకుడు ఎర్రన

—ప్రొఫెసర్ రామచంద్ర

అద్భుతమైన తెలుగు పదాల సృష్టిలో అద్వితీయుడు తిక్కన

—గోనుకొండ వెంకటసుబ్బయ్య

ఫిబ్రవరి నెల అంటే సాహిత్యపరంగా నెల్లూరులో కవిత్రయ జయంతుల మాసం అని పేరుబడిపోయింది. 75 సంవత్సరాల నుండి నిరాఘాటంగాసాగుతున్న సాహిత్య సమారాధన ఇది. కీ శే తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు తిక్కనజయంతిగా ప్రారంభించి, తర్వాత దానిని కవిత్రయ జయంతులుగా మార్పు చేసి సర్వాంధ్ర వ్యాపితంగావించి, జీవితాంతం ఒక వ్రతంగా దానిని నిర్వహించారు. ఆయన అనంతరం ఆయన అల్లుడు డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు దిగ్విజయంగా నిర్వహిస్తున్నారు.

రూ 116 ల సన్మానంగా ప్రారంభమైన సన్మానం, రూ 800, రూ 500 లుగా కాలక్రమేణా మారుతూ, ఈ సంవత్సరం అది అవార్డుగా నామాంతరం పొంది వెయ్యి రూపాయలకు పెరిగింది. అంతేకాదు తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు ఏర్పరచిన శాశ్వత నిధికి ఈ సంవత్సరం తనకు కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ ఇవ్వనున్న పదివేల రూపాయలను గోపాలరెడ్డిగారు అదనంగా చేర్చడం విశేషం. ఈ సంవత్సరం జరిగిన మరో కొత్త మార్పు అవార్డు గ్రహీతలు కవిత్రయాన్నిగూర్చే ఉపన్యసించాలనే నిర్బంధంలేదు; తమ అభిమాన విషయం దేనిమీదనైనా మాట్లాడవచ్చు: అసలు ప్రసంగించకుండానే అవార్డు స్వీకరించవచ్చు.

10, 11, 12 తేదులలో జరిగిన నన్నయ ఎర్రన తిక్కన జయంతి సభల్లో వరుసగా హైదరాబాదు రచయిత్రి శ్రీమతి సి. వేదవతి, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం తెలుగుశాఖాధ్యక్షులు ప్రొఫెసర్ సి రామచంద్ర, నెల్లూరు వి ఆర్. కాలేజి రిటైర్డ్ తెలుగు లెక్చరరు శ్రీ గోనుకొండ వెంకటసుబ్బయ్యగారలు ఉపన్యసించారు. రామచంద్ర, వెంకటసుబ్బయ్యల సంప్రదాయం తప్పిపోకుండా ఎర్రన, తిక్కన కవితారీతులమీద ఉపన్యసించగా, శ్రీమతి వేదవతి మాత్రం గోపాలరెడ్డిగారి దీర్ఘకవితల మీద ప్రసంగించింది. సభలకు హాజరు మాత్రం షరామామూలే!

జయంతి సభలను శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రారంభించారు; వీటిని గురుపూజ దివసాలుగా పేర్కొన్నారు.

శ్రీమతి వేదవతి ప్రసంగం స్పష్టంగా, వైశ్లేషికంగా, వినసొంపుగా తర్కంగా వుండింది. ఆమె నన్నయకు నమస్కరించి తన ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభించింది. నన్నయను వాత్సల్యభావ రససిద్ధుడని ఆమె సోదాహరణంగా పేర్కొన్నది. తర్వాత గోపాలరెడ్డిగారి ఏడు దీర్ఘ కవితా సంపుటాలను— స్మృతి, సమాలోచన అంటూ రెండు విభాగాలుగా విభజించి— స్థూలంగానైనా అన్నిటినీ పరామర్శించారు. పది సంవత్సరాలలో పదహారు సృజనాత్మక కవితాసంపుటాలను వెలువరించడం సామాన్యవిషయం కాదంటూ; గోపాలరెడ్డిగారు విభిన్నవిషయాలతో అత్యద్భుతంగా, రసరమ్యంగా దీర్ఘకవితలు రచించారని;

—తరువాయి 7వ పేజీలో

పినాకినీ తీరం

మెడికల్ కాలేజి-

శ్రీనివాసులురెడ్డి

నెల్లూరు మెడికల్‌కాలేజి ప్రస్తావన వచ్చిందో లేదో, ఆరోగ్య వైద్యశాఖల [illegible] వున్నాయి కాబట్టి, మంత్రి శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి డాక్టర్ [illegible] అధ్యక్షతన ఒక సప్తసభ్య సంఘాన్ని నియమించారు. ఆ కమిటీ 14, 15 తేదులలో నెల్లూరువచ్చి మెడికల్ కాలేజీకి కావలసిన వసతులు, వనరులనుగూర్చి అందరితో చర్చలు జరిపింది. నెల్లూరులో మెడికల్‌కాలేజి స్థాపనకు సూత్రప్రాయంగానైనా మంత్రివర్గం తీర్మానించిందో లేదో, అసలు ఈ అధికార కమిటీ నియామకం ముఖ్యమంత్రికి తెలుసోలేదో మనకు తెలియదుగాని, శ్రీనివాసులురెడ్డి మాత్రం చొరవ తీసుకొని కమిటీని నియమించి మెడికల్ కాలేజి కృషి ప్రారంభమైనదనిపించారు.

మొన్న కవిత్రయ జయంతి సభలో శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఒకవిషయం వెల్లడించారు. తెలుగు భారతం తెనిగింపుకు కారకుడైన రాజరాజనరేంద్రుని చిత్రపటం రాజమండ్రిలో వుండడం అవసరమని తాను సూచిస్తే, ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి చిత్రపటంకాదు, ఒక కాంస్య విగ్రహాన్నే ప్రతిష్ఠించాలన్నారని చెప్తూ That is Chenna Reddy అని తాను వ్యాఖ్యానించినట్లు [illegible], చెన్నారెడ్డి విశిష్టతే అదిఅని ఆయన భావం. ఆవిధంగా శ్రీనివాసులురెడ్డిని కూడా That is SreenivasuluReddy అనవచ్చునా: ఎందువల్లనంటే మంజూరు వుండనీ వుండకపోనీ, పని జరగనీ జరక్కపోనీ, అడిగిన క్షణంలో మొదలు పెట్టి చేశాననిపించుకుంటాడు శ్రీనివాసులురెడ్డి. ప్రజలకు కావలసింది పని పూర్తి కావడం కాకపోవచ్చును. ప్రారంభం కావడమే ప్రధానం, ఏదో ఒక రాయి పడడం, సభలో ఉపన్యాసాల హోరు వుండడమే కావాలి! ఆ ఆకాంక్షను నెరవేరుస్తాడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి.

ప్రజానివేదన దినం అని శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు తెలుగుదేశం మంత్రిగా ప్రారంభించిన మేళాను, కాంగ్రెస్ మంత్రిగాకూడా కొనసాగిస్తారు. పింఛను ఇచ్చినవారి కష్టమదే అక్కడికక్కడే ఆ కాగితాల మీదనే పై అధికార్లకు ఆదేశం వ్రాసి వారి చేతిలోనే పెడతాడు; దానితో ఆ పింఛను దారు పనిఅయినట్లే భావించి, సంతుష్టాంతరంగుడై పోతాడు. కాని తీరాచూస్తే పని కాదు; ఆశాభంగం మిగులుతుంది. మొన్న దీనం ఇద్దరు మంత్రిగారి ఆదేశంతో వున్న రెండువిధాలవాళ్ళు చూపించారు. ఒకటి నివేశనస్థలానికి సంబంధించింది; రెండవది పింఛన్‌కు సంబంధించింది; మొదటి విషయంలో ఇండ్లస్థలాలకేటాయింపు ప్రభుత్వ నిషేధం వున్నదట; అందువల్ల చెయ్యడానికి సాధ్యంకాదని కలెక్టరు చెప్పారట. రెండవదాని విషయంలో ఏ పింఛన్ [illegible] మంత్రిగారు ఆదేశం ఇచ్చారో, ఆయన అసలు పట్టించుకోనేలేదట. ఆ పింఛనుదారుల్లోనూ ఎంతో అసంతృప్తిని వెల్లడించారు. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి కార్యక్రమాన్ని ఆక్షేపణ చేయడం, నిరుత్సాహపరచడం నా వుద్దేశ్యం కాదు; సాధ్యాసాధ్యాలు పరిశీలించకుండా ప్రజల సంతృప్తికోసం చేసేపనుల ఫలితం ఈ విధంగా వుంటుందని వుదహరించడానికే!

శ్రీనివాసులురెడ్డి వుత్త మాటలతో, వాగ్దానాలతో సరిపెడతాడని, ప్రజలను గద్దె మీదకెక్కిస్తాడనికూడా నావుద్దేశ్యంకాదు. తనకు వీలున్నంతవరకు, తనకుసాధ్యమైనంతవరకు చేయగలిగినన్ని పనులు చేస్తాడు. తెలుగుదేశం మంత్రిగా ఆయన ఎన్నో పనులు చేశాడు. కాని చేసినపనుల కంటే చేయలేనిపనులే చాలాఎక్కువ; పని పూర్తిఅయిన పునాదిరాళ్ళకంటే, పని పూసే ఎత్తుగానని సమాధిరాళ్లే ఎక్కువ. శ్రీనివాసులురెడ్డి తాను కోట ప్రాంతానికే మంత్రి అనుకుంటాడు; ఆ ప్రాంతం మీదనే ఆయన కలవరం. జిల్లాలో ఇతర ప్రాంతాలున్నాయని, కనీసావసరాలుకూడా లేని ప్రాంతాలున్నాయని, కోట [illegible] కంటే ముందు దృష్టి సారించదగిన ప్రాంతాలున్నాయనే స్పృహ ఆయనకు వుండనేవుండదు. [illegible] కాలనీ అయినా, మరేదొకటైనా, కోట ప్రాంతానికే [illegible]. ఆయనకు కోట కలవరమే ఎక్కువ. కోట ప్రాంతంలో పనులు, ఇతర ప్రాంతాలలో పునాదిరాళ్ళు— ఇదే శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి విధానమైనది. ప్రాంతాలవారిగా జరిగిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఎవరైనా సర్వే చేయగలిగితే ఈ వాస్తవం వెల్లడి అవుతుంది.

కోటకలవరం కాకుండే కోటరూపాయల [illegible] అడవిలో [illegible] వంతెనలా, ప్రజాసేవలకోసం వంతెనలా ఆలోచించడంలో దశాబ్దాలుగా అందరి కృషి జరుగుతున్న కృష్ణాపట్నం రేవుకు ఈనాటికి అతిగతి లేకుండా పోయే, కృష్ణాపట్నంతోపాటు కోట ప్రాంతానికి చెందిన [illegible] ఇటీకించడాన్ని ఏమంటారు?

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

ఉత్తరక్రియలు

నాకు కొండంత అండగావుండిన నా భార్య

శ్రీమతి ఇందుపూరు సుబ్బమ్మ

4-2-90 తేది ఆదివారం స్వర్గస్తురాలైనది. ఆమెకు దైవసాన్నిధ్యంలో చిరశాంతికలగాలని ప్రార్థిస్తూ, శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాము.

ఆమె ఉత్తరక్రియలు

28-2-90 తేది బుధవారం నిలుపు

1-3-90 తేది గురువారం ఎత్తురేపు

పొట్లపూడిలో మా స్వగృహమున జరుగును. బంధుమిత్రులు తెలియగోరుతాము.

—ఇందుపూరు రమణారెడ్డి-భర్త

కుమార్తె-అల్లుడు : అత్తివరపు శకుంతల-రమణారెడ్డి
కుమారులు-కోడళ్ళు : రామకృష్ణారెడ్డి-సీతారామమ్మ
మోహన్‌రెడ్డి-శోభ
చిన్నకోడలు : లత

జమీన్ రైతు

దేశానికి చేటు

దేశం ప్రమాదంలో పడిపోయింది. లోపలనుంచి, వెలుపల నుంచికూడా ఒక పథకం ప్రకారం భారతజాతి ఐక్యతను, సమగ్రతను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పరమత సహనానికి, పరస్పర సామరస్య సహజీవనానికి వెయ్యేళ్లుగా పేరు పొందిన ఈ పుణ్యభూమిలో మతంపేరుతో చిచ్చు రగిలించి, వినాశనం సృష్టించడానికి పెద్దఎత్తున కుట్రలు జరుగుతున్నాయి.

అంతర్గతంగా రామజన్మభూమి, పంజాబ్ కల్లోలం; బహిర్గతంగా కాశ్మీర్ సమస్య, పాకిస్తాన్ కవ్వింపులు; తెలిసీతెలియని మూర్ఖత్వంతో, అజ్ఞానంతో ఉపప్రధాని శ్రీ దేవీలాల్ ప్రేలుతున్న ప్రేలాపనలు దేశ భవిష్యత్‌ను అంధకారబంధురం చేస్తున్నాయి. కాశ్మీర్‌లో జరుగుతున్నదేమిటి? మతోన్మాదపు విచ్ఛిన్నకత్తులు దూస్తున్నది దేనికి? పాకిస్తాన్‌కు భారతదేశంపై కాలుదువ్వే ధైర్యం ఎక్కడినుంచివచ్చింది? అంతర్జాతీయంగాకూడా ముస్లిందేశాలు కాశ్మీర్ తీవ్రవాదులను బహిరంగంగా బలపర్చే సాహసం ఎందుకు చేస్తున్నారు?

అనేకానేక రాజకీయ, ఆర్థిక సమస్యలతో అల్లకల్లోలంగావున్న దేశ పరిస్థితులను చక్కదిద్దుకునే చేవలేక, చేతకాక పాకిస్తాన్ నేతలు తమ ప్రజలదృష్టి మళ్లించడానికి భారత్‌తో యుద్ధం ప్రస్తావన తెస్తున్నారు; రెచ్చగొడుతున్నారు; పిచ్చి ప్రకటనలు చేస్తున్నారు; విషప్రచారానికి పాల్పడుతున్నారు; తమ స్వప్రయోజనాల కోసం వారు కాశ్మీర్‌లో మారణహోమం సృష్టించ తలపెడుతున్నారు. తీవ్రవాదులకు ఆయుధాలు అందించడంలో, సరిహద్దులు దాటించడంలో, శిక్షణనివ్వడంలో, తమ పాత్రను, ప్రమేయాన్ని పాకిస్తాన్ నేతలు దాచిపెట్టుకోవడంలేదు. కాశ్మీర్‌ను పాలస్తీనా తరహా గెరిల్లా యుద్ధభూమిగా మార్చడంకోసం మనదేశంలోని మతోన్మాదులను కీలుబొమ్మలుగా వాడుకుంటున్నారు!

ఈరోజు కాశ్మీర్‌లో, సరిహద్దులలో నెలకొనివున్న పరిస్థితిచూస్తుంటే ఆందోళన కల్గుతున్నది. ఏ క్షణంలోనైనా యుద్ధమనే అగ్నిపర్వతం బ్రద్దలై దేశాన్ని కల్లోలభరితం చేయగలదన్న భయాందోళనలు కల్గుతున్నాయి. దేశమాత పరువుప్రతిష్టలు కాపాడుకోవడంకోసం యుద్ధానికైనా, ఎటువంటిత్యాగానికైనా భారతజాతి సిద్ధ కాక తప్పకపోయినా- తదనంతర పరిణామాలే భయానకంగా కన్పిస్తున్నాయి. ఒకటికి మూడుసార్లు సాహసోపేతమైన భారతసైన్యం చేతిలో చావుదెబ్బతిన్న పాకిస్తాన్ మళ్ళీ తన దురాలోచనలకు పాల్పడుతున్నదంటే- అందుకు కారణం, ఢిల్లీలోని రాజకీయ నాయకత్వం బలహీనమైనదనే భావన కల్గడం వల్లనే! భారత ప్రతిపక్షాలపట్ల బయటి దేశాలలోవున్న చులకన భావమే వారినీ దుస్సాహసానికి పురికొల్పుతున్నది. వి పి సింగ్ ప్రభుత్వానికి ఇదొక సవాల్ వంటిది. స్పష్టమైన, సందేహానికి తావులేని, సాహసంతోకూడిన రాజకీయనిర్ణయాలద్వారా ఆయన పాకిస్థాన్‌ను నివారించగల్గాలి; ప్రభుత్వాలు మారినా భారతజాతి, భారతీయసైన్యం ఆత్మస్థైర్యం మొక్కవోనిదని వారికి ఎరుకపరచాలి!

దేశం వెలుపలి ప్రమాదం కాశ్మీర్ సమస్య అయితే, లోపలి ప్రమాదం రామజన్మభూమి. సున్నితమైన ఈ సమస్యను ప్రేరేపించి, ఉద్రిక్తతలు రెచ్చగొట్టి రాజకీయ లబ్ధిపొందడానికి బి. జె. పి. చేస్తున్న కుటిలయత్నాలు దేశానికి చేటుతెస్తున్నాయి. విశ్వహిందూపరిషత్ ఆ పార్టీ చేతిలో కీలుబొమ్మ అనేది జగమెరిగిన రహస్యం. పార్లమెంట్ ఎన్నికలకు ముందు వారొకసారి ఈ వివాదాన్ని లేవనెత్తారు; హిందూ మతోన్మాదులను రెచ్చగొట్టారు; రెండు సీట్లుగావున్న తమబలాన్ని 80 కి పెంచుకున్నారు; శాసనసభ ఎన్నికల సమయంలోనూ అదేతంతు; అదేపన్నాగం. లేకుంటే ఆలయ నిర్మాణం జరిగితీరుతుందని ప్రకటించి, ప్రభుత్వ విన్నపాన్ని పెడచెవిన పెట్టినట్లు నటించి, ఉద్రిక్తతలు పెరిగినతర్వాత నాలుగునెలలు వాయిదా వేసుకోవడమేమిటి? ఎన్నికలకవసరమైన భావోద్రేకాలు పెరిగినంతవరకు నాటకాలాడారు వారు. ఎంత నీచమైనపనిఇది?

400 సంవత్సరాలుగా అక్కడ రామాలయం లేనందువల్ల హిందూమతానికి నష్టం ఏమీజరగలేదు. ఇకముందూ జరగదు. వివాదాస్పద స్థలంలోనే గుడికట్టాలనేపంతం రాముడిపై భక్తితో పడుతున్నది కాదు; రాజకీయలబ్ధికై పడుతున్న తాపత్రయం! కాని తత్ఫలితంగా దేశమంతటా ప్రజల మనసులు ఎంతగా కలుషితమైపోతాయో, పరమత సహనానికి ఎంతటి విపత్తు వాటిల్లుతుందో, సామాజిక సహజీవనం ఎంతటి కల్లోలానికి లోనౌతుందో వారికి పట్టడంలేదు. రాజకీయ మతోన్మాదులను ప్రజలు ఎంత త్వరగా అదుపుచేయగల్గితే దేశానికి అంత క్షేమం.

జమీన్ రైతు

16-2-1940

16 పేజీలు అణా

50 ఏళ్ల క్రితం ఈ వారం

బ్యాంకి దావా

నెల్లూరు బ్యాంకు ఇ సి మెంబరైన బి. సుబ్బరామానాయుడు (అల్లూరు) గారిని ప్రాథమిక సంఘంలో సభ్యులుగా తొలగించినా ఇ సి. మెంబరుగా ఎన్నుకొన్నారు. కావున ఇది రద్దు చేయమని సివిల్‌కోర్టులో దావావేశారట.

సి. రాజగోపాలాచారిగారిరాక

ప్రధానమంత్రిగా యుండిన సి. రాజగోపాలాచారిగారు 17 తేది ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నాయుడుపేట వత్తురు. మధ్యాహ్నం వుదూరులో అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి అతిథిగా నుందురు. అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి చేత నాయుడుపేట ఆసుపత్రిలో కట్టించబడిన వార్డుకు ప్రారంభోత్సవం చేతురు.

రైతుబిడ్డ నిషేధము

సారథిఫిలిమ్స్‌వారి రైతుబిడ్డ ఫిలిం వెంకటగిరి టవుణులోనేకాదు, గూడూరు డివిజనులో గూడా వేయకూడదని, సినిమెటోగ్రాఫు చట్టప్రకారం నెల్లూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు నిషేధ ఉత్తరువిచ్చారు. ఇది చాలా అక్రమం.

వెంకటగిరి జప్తీల ఘోరం

వెంకటగిరి ఎస్టేటువారు అనాదిగా పైర్లు ఎండిపోయినప్పుడు రైతులకు కిస్తులు ముజరాయిచ్చే ఆచారంవద్దు. 1848 ఫసలీలో వెంకటగిరి ఎస్టేటులో దక్షిణప్రాంతం కటికక్షామం. రామ! రామ! రైతులు, కూలీలు పడ్డబాధ అపరిమితం. ఇదిట్లుండగా ఎండిన భూములకు ముజరా యిస్తాము పండిన భూములకు, మెట్టలకు, కిస్తులు పూర్తిగా కట్టించుకొని చెల్లించిన తర్వాత ఎండిపోయిన భూములకుకూడా కిస్తుముజరా యివ్వడములేదు, తేతెమ్మని బాధిస్తారు.

చిరుతపులితో పోట్లాడుట

నెల్లూరుజిల్లాలో అల్లూరుకు 6 మైళ్ల దూరంలో సముద్రపుటొడ్డున వుండే యిస్కపల్లి అనేగ్రామానికి ఒక చిరుత పులి తప్పించుకొనివచ్చి వూరు వెలుపలి పొదలలో వుండేది. ఇది గ్రామస్తులకు తెలిసి కండిరెడ్డి సుబ్బులు అనే అతని నాయకత్వాన 60 మంది కర్రలతోను, ఈటెలతోను దానిని చంపుటకుపోయిరి. సుబ్బులు ఈటెతో పులిని పొడిచినాడు మిగిలినవారందరును పరుగెత్తిపోయినారు. పోలీసులువెళ్ళి పొదలో పడియున్న పులిని చంపారు. సుబ్బన్న చికిత్సకై నెల్లూరు జిల్లా ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ప్రమాదస్థితిలో వున్నాడు.

విషంతింటే జీవం-ఆహారం తింటే చావు!

సజుగుడు శీర్షికలో అవినీతిపై యుద్ధానికి ఒకసంఘం అన్నవార్త వ్రాస్తూ మీరు చేసిన సలహాలు, సూచనలు మార్గదర్శకంగా వున్నాయి. అవినీతి వ్యవస్థ నిర్మూలనకు రాజకీయపార్టీల అనుబంధ సంస్థలకంటే, కాలేజీ విద్యార్థినీ విద్యార్థులే పూనుకోవాలి. చలనచిత్రాలు, దూరదర్శన్, రేడియో, పత్రికలుకూడా ఈ కృషిలో పాలుపంచుకుంటే ఆశించిన ఫలితాలు సత్వరమే అందుబాటులోకి వస్తాయి.

అలాగే కత్తిరికూడా! పిడపైనసైతం ప్రజలను చైతన్యం చేయాల్సిన అవసరం వుంది. విషంతింటే బ్రతకగల్గి ఆహారం తింటే చావుకుగురయ్యే దౌర్భాగ్యపరిస్థితులు దాపురించవున్నాయి ఇటువంటి సామాజిక దుర్గతులపై, అనాచార నాగతెముళ్ళపై మీ లేఖిని సమరం సాగించాలి.

శ్రీరామమూర్తిగారి పినాకినీతీరం శీర్షికలో రాసేస్తే దాగని సత్యాలు వెక్కు వెలుగుకు నోచుకుంటున్నాయి. ఆ శీర్షికలో చరిత్రకుపయోగపడే వ్యాసాలు గ్రంథస్తమైతే, రాజకీయ నాయకులకు కూడా వుపయోగకరంగా వుంటుంది.

హైదరాబాద్-కంచర్ల విజయభాస్కర్

జనవాణి

భారతీయ వైద్యులకు న్యాయం చేయండి!

బిడ్డలను కనడమే తప్ప పోషించడం చేతకాని తల్లిదండ్రులమాదిరి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని పాలించిన గత ప్రభుత్వపు అవకతవక నిర్ణయాలలో గ్రామీణ దినసరి వేతన వైద్యుల నియామకం ఒకటి. మండలానికో భారతీయవైద్యుడ్ని నియమించాలనే సంకల్పంతో 1987 లో 450 హోమియో వైద్యశాలలు ప్రారంభించి, డాక్టర్లను నియమించారు. అయితే ఈ నియామకాలకు ప్రభుత్వ నిబంధనలేవీ పాటించలేదు. రిజర్వేషన్లరూలును పట్టించుకోలేదు. సీనియారిటీగాని, ప్రతిభనుగాని అర్హతగా భావించలేదు. పత్రికలలో ప్రకటనా ఇవ్వలేదు. ఎవరు ముందుగా దరఖాస్తుచేస్తే, వారికే ఉద్యోగమని వర్తింపచేసి ప్రాతిపరీక్షకూడాలేకుండా నియామకాలు జరిపారు.

ఈ హడావుడిలో నిజంగా అర్హులైన వారు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీలున్నవారు ఉద్యోగాలు పొందలేకపోయారు. నియామకాలు పొందినవారికి రెగ్యులరైజేషన్ జరగలేదు; శాశ్వతనియామకమూ

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరు రాజకీయాలపై సమగ్ర సిద్ధాంత గ్రంథం

డాక్టర్ ఇన్నయ్య

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయవాదులు అటు స్వాతంత్ర్యోద్యమంలోనూ ఇటు రాష్ట్రోద్యమం లోనూ ప్రముఖపాత్ర వహించారు. కోస్తా ఆంధ్రలో మద్రాసుకు సమీపంగా వుండడంవల్ల నెల్లూరు విద్యావిషయకంగా కొంతవరకు ముందుకు సాగిపోగలిగింది. జిల్లా వహించిన చారిత్రకపాత్రను రాజకీయ విశ్లేషణ చాటిచెప్పవలసివుంది. అందులో భాగంగా నెల్లూరు జిల్లా పార్టీ రాజకీయాలు, ఎన్నికలు, వివిధ వ్యక్తుల పాత్రగురించి ఒక సిద్ధాంత పరిశోధన వెలువడింది.

1957 నుండి 1987 వరకు నెల్లూరు జిల్లాలో పార్టీ రాజకీయాలు, ఎన్నికలు అధ్యయనంచేసిన ఎల్. హెచ్. శ్రీరామ శర్మగారు వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయానికి సమర్పించిన సిద్ధాంతానికి కొన్నాళ్ళ క్రితం పి. హెచ్‌డి. లభించింది.

శర్మగారు యీ సిద్ధాంత గ్రంథంలో 150 పేజీల సుదీర్ఘ రాజకీయ సిద్ధాంతాన్ని వర్ణించారు. రాజకీయాల్ని శాస్త్రీయంగా పరిశీలించేవారికి యీ సిద్ధాంత జ్ఞానం అవసరం. రాజకీయాధికారం, ప్రవర్తన, నాయకులు, వివిధ తీరుతెన్నులు యీ చర్చలో విపులంగా వివరించారు. ఒక విధంగా యిదంతా తన సిద్ధాంత గ్రంథానికి గట్టి పునాదులుగా శర్మగారు వివరించారు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రం, తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన విధానాన్ని శర్మగారు చర్చించి గ్రంథస్థంచేశారు. రాష్ట్ర రాజకీయాల్ని ఒక క్రమంలో అవగాహనచేసుకో దలచినవారికి భూమిక అవసరం. వివిధ పార్టీలు, ప్రముఖ వ్యక్తులు, వారి పాత్ర, ఎన్నికల తీరు యీ భాగంలో వివరించారు.

నెల్లూరు జిల్లాకు రావడానికి శర్మగారు ఏర్పరచిన భూమిక సమగ్రంగా వుంది. జిల్లా రాజకీయాలు రాష్ట్ర చట్రంలో భాగంగావున్నందున యిలాంటి విపులీకరణ అవసరం.

నెల్లూరుజిల్లాను కళ్ళకుకట్టినట్లు భౌగోళికంగా, ప్రకృతిరీత్యా శర్మగారుచూపారు. వనరులుకూడా పేర్కొన్నారు. ప్రజలు ఎలావున్నారో వివరించారు. రాజకీయాలు ప్రస్తావించటంతోనే ముందు నెల్లూరు జిల్లాను వివిధ కోణాలనుండి శర్మగారు పరిశీలించినందున, మనకు పూర్తి అవగాహన వుంటుందన్నమాట ఇంచు మించు జిల్లాను గురించి ఎలాంటి సందేహాలు లేకుండా పటాన్ని అందించారు. ఇదొక కంప్యూటర్ చిత్రణ. పాఠకులు రాజకీయాల్ని అవగాహన చేసుకోడానికి రంగం సిద్ధమైంది.

నెల్లూరుజిల్లా అనగానే మనకు కొందరు వ్యక్తులు గుర్తుకు వస్తారు. సమకాలీన చరిత్రకు వారుఅవసరం. శర్మగారు ఆ కొరత లేకుండా వివిధ ప్రముఖుల్ని ఇంటర్వ్యూలు చేశారు. వారి జీవితాల్ని పరిశీలించారు. సారంపిండి మనముందుంచారు.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

కళావిహీనమౌతున్న కళాక్షేత్రం

సింహపురి

రావుగోపాలరావు ముత్యాలముగ్గులో సెలవిచ్చినట్లు 'కళాపోసన' చేసే తలంపుతో సర్కారోళ్ళు నిర్మించిన కస్తూరిబా కళాక్షేత్రం కళావిహీనమైపోతున్నది. మామూలు ఆడిటోరియంగా తలపెట్టిన ఈ క్షేత్రాన్ని అప్పటి కలెక్టర్ శ్రీ హెచ్. కె. బాబు దివ్యసుందర దేవేంద్ర భవనం మాదిరి తీర్చిదిద్దారు. పరిస్థితులు అనుకూలించలేదుకాని, ఆయన దాన్ని ఎయిర్ కండిషన్డ్ చేసి, రాజధానిలోని రవీంద్ర భారతికి ధీటుగా తయారు చేయాలను కున్నాడుకూడా!

అయితే ఇప్పుడు కళాక్షేత్రంలో పిచ్చి మొక్కలు మొలుస్తున్నాయి. భవనం ముందుభాగంవరకు ఫర్వాలేదు; వెనుక తట్టు వేదికకు రెండువైపులా పరమ చీదరగావుంది, డ్రైనేజి మ్యాన హోల్ మూతలులేచిపోయి కంపుకొడుతున్నది. అవరణం చిమ్మే నాథుడులేడు. గ్రీన్‌రూంల కిటికీ తలుపులకు గ్లాసులు విరిగిపోయి వున్నాయి ఆ గదులుకూడా బూజుపట్టి భేతాళగృహాలుగా తయారైపోయాయి. అమ్మ అబ్బలేని. ఆలనాపాలనా ఎరుగని అనాథపిల్లలావుంది భవనం.

సర్కారువారి సంబరాలతోతప్ప ఇతరత్రా ఆ కళాక్షేత్రంలో కళా ప్రదర్శన లిచ్చే సాహసం ఎవరూ చేయలేకున్నారు. అందుకు ప్రథమ కారణం భరించలేని బాడుగరేటు అయితే, రెండవ కారణం ప్రేక్షకుల కొరత. ఎంత మంచి నాటకం లేదా డ్యాన్స్ ప్రోగ్రాం పెట్టినా జనం అంత దూరం పోవడానికి ఇష్టపడడం లేదు. ఖాళీ కుర్చీలు వెక్కిరిస్తుంటే ఏ కళాకారుడు తన ప్రతిభా ప్రదర్శనకు సిద్ధపడగలడు చెప్పండి!

ఇంకొకవైపు 'కళ'తో ఏవిధంగానూ సంబంధంలేని సంస్థలకు కళాక్షేత్రంలో ఆశ్రయం కల్పించారు. విజ్ఞాన వేదిక, నెహ్రూయువ కేంద్రం, వయోజన విద్యా కేంద్రాలకు గదులు ఉచితంగా ఇచ్చారు వారికి గదులు కావాలి కాని-అవరణశుభ్రత పట్టదు. వీరు కళాక్షేత్రంలో కూర్చుని ఏమిచేస్తుంటారో ఆ భగవంతునికే ఎరుక. ఒకటికి మూడు ఆఫీసులు కావడంవల్ల రాకపోకలపై నియంత్రణలేదు ఇది అవకాశంగా తీసుకొని కొందరు వ్యక్తులు తమ చీకటివ్యసనాలకు కళాక్షేత్రాన్ని వాడి, గబ్బుపట్టించేస్తున్నారట

ప్రజాధనంతో నిర్మితమైన ఇంతటి భూరిభవనం ఇట్లా దుర్వినియోగం కావడం బాగాలేదు. సంబంధిత అధికార్లు, కళాకారులు, కళాసంస్థలు క్షేత్రాన్ని సద్వినియోగం చేయడానికి మార్గాన్వేషణచేయడం అవసరం.

లయన్స్ వైద్యశిబిరం

నెల్లూరు లయన్స్ క్లబ్ ఇటీవల గుడి

—కొరవ 8వ పేజీలో

జైలునుంచి జనంలోకి

జయంపు కృష్ణ

కటకటాల తలుపు వెనుక
కిటకిటమను గుండెలరొద
పటపటమని తెంచుకుంటు
జైలునుంచి జనంలోకి
స్వేచ్ఛకోరు పవనంలోకి
ఓ నెల్సన్ మండేలా!
మా గుండెలు నిండేలా!
వచ్చావా! వచ్చావా!!
కొత్తకాంతి తెచ్చావా.
నీ కోసం ఎన్నినాళ్ళు
నీ కోసం ఎన్నికళ్ళు
విచ్చి పూచ్చి ఎదురుచూచి
అదనుకొరకు దారికాచె.
ఇన్నాళ్ళకు నీ విడుదల
కాంతినిచ్చె మా యెదలకు.
ప్రతియింట ఒకదీపం
మా కంటా నీ రూపం
స్వాగతం. సుస్వాగతం!
వదిలేద్దాం రోదగతం
మానవతే మనమతం
ఇక. మన.
అడుగే అప్రతిహతం.
రెక్కవిప్పె స్వాతంత్ర్యం
ఫలించె జాతి మనోరథం
విశ్వమంత నివాళితో
పలుకుతోంది స్వాగతం!

సణుగుడు

★ ఎందుకీ మౌనపోరాటాలు?

★ నెల్లూరు క్లబ్‌లో చెప్పుల యుద్ధం!

డోలేంద్ర

మౌనపోరాటపు వార్తలు లేనిదే దినపత్రికలు విడుదల కావడంలేదు రిలే నిరాహారదీక్షలు, ధర్నాలు, ఘెరావ్‌లవలె అవీ మన దినచర్యలో భాగమైపోతున్నాయి. ఈ ఒంటరి యుద్ధానికి పట్టణం, పల్లె అనే భేదాకూడా కనిపించడంలేదు. వైవాహిక సంబంధాల విషయంలో తరతరాలుగా ఘనీభవించిన మౌనంవదలి,న్యాయం కోసం మన ఆడపడుచులు తిరుగుబాటుకు సాహసించడం వారిలో అంతటి ఆత్మవిశ్వాసం పెంపొందడం నిజంగా ఆశ్చర్యపడ వలసిన విషయమే; అభినందించదగిన సంగతికూడా!

మౌనపోరాటం సంస్కృతి వ్యాపించడానికి రామోజీరావు సినిమాకంటే, దినపత్రికల విస్తృత ప్రచారమే కారణమని చెప్పవచ్చు. ఎక్కడికైనా ఆడబడుచు తన జీవిత భాగస్వామికోసం వీధుల్లోకి వచ్చినా-ఆమె పోరాటాన్ని కథలు కథలుగాఅల్లి ప్రచారమిచ్చి, అధికారులలో ప్రజలలో కదలిక తెస్తున్నాయి పత్రికలు ఫోటోలు ప్రచురించి, ప్రకటనలుగుప్పించి మద్దతుప్రకటిస్తున్నాయి,అయితే ఆడపడచులవల్ల సానుభూతితో, ఈ కొత్తతరహా ఉద్యమంవల్ల ఆకర్షితులైన ఉత్సాహంతో దినపత్రికలు ఒక్కొక్కసారి విలువ ఇవ్వదగినదానికి మించి ప్రాధాన్యత నిస్తున్నాయేమోనన్పిస్తున్నది. పైగా ఈ సంఘటనలలో వార్తాప్రచారమే ఎక్కువగా కన్పడుతున్నది.

నెల్లూరులో జరిగిన ఒక మౌనపోరాటంలో ఆ ఆడపడుచు తనభర్తను వదిలేసి మూడేళ్ళపాటు బయటెక్కడోవుండిందట; తర్వాత మనసు మార్చుకుని అత్తింటికి రావాలని ప్రయత్నిస్తే. భర్త వద్దన్నాడని మౌనపోరాటం చేపట్టిందట. ఆత్మకూరు దగ్గర జరిగిన మరొక సంఘటనలోనూ సమస్య సారాంశం ఇంచుమించుగా ఇటువంటిదే!

భర్త అక్రమాలకు పాల్పడి, హింసించినందువల్ల భార్య ఇల్లువిడిచి పెట్టవలసిన పరిస్థితి వస్తే—తిరిగి తనభర్తలో పరివర్తనను, ఆతడి ఆశ్రయాన్ని కోరేహక్కు భార్యకు వుంటుంది. ఒత్తిడి తెచ్చిఅయినా ఆమె భర్తఇంటికి రావచ్చు. అయితే, వ్యక్తిగత కారణాలతో, తనపట్ల అయిష్టతతో ఇల్లువిడిచిపెట్టి, ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వచ్చిన భార్యను ఉద్యమానికి భయపడి తిరిగి ఇంట్లోకి తెచ్చుకోవడం ఏ మగవాడికి తరమౌతుంది చెప్పండి, పైగా బలవంతపు విధానంతో జరిగే కలయిక ఎంతకాలం నిలుస్తుంది?

ఆధునికతపై ఎంతటి వ్యామోహం వుండినా-మన సమాజంలో వైవాహిక సంబంధాలు ఆ పాత సాంప్రదాయాను సారంగానే నడుస్తున్నాయనడం నిజం. భార్యాభర్తలమధ్య సంబంధమనేది కేవలం శారీరకావసరాలకు పరిమితమైనదికాదు;

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు ఛైర్మెన్ శంకర్ దృఢ సంకల్పం

"కృష్ణాపట్నం థర్మల్ స్టేషన్ బోర్డు ఖర్చుతోనైనా కడతాం!"

కృష్ణాపట్నంలో సూపర్ థర్మల్ స్టేషన్ నిర్మాణం పని కాగితాలపైనుంచి, ఆచరణలోకి తేవడానికి రాష్ట్ర విద్యుత్ బోర్డు అధికారులు గట్టిగా కృషిచేస్తున్నారు. రాజకీయపరంగా పెద్ద కదలిక, ఉత్సాహం లేకున్నా- అధికారులే పూనుకొని, వడుం కట్టి పనిచేస్తున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు ఛైర్మన్ శ్రీ టి. ఎల్. శంకర్ మొన్న 18 తేది స్వయంగా ఈపని నిమిత్తమే నెల్లూరు వచ్చారు. ఇతర విద్యుత్ అధికారుల బోర్డుమెంబరు శ్రీ పి. వి. రామారావు, కడప సి. ఇ. శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి గార్లతో బాటు నెల్లూరు ఆర్ డి ఒ శ్రీ కిశోర్ కుమార్, సర్వేపల్లి ఎమ్మెల్యే శ్రీ సి వి శేషారెడ్డి వారితోడి కృష్ణాపట్నం వెళ్లి వచ్చారు.

అధికారుల బృందమంతా 180 అడుగుల ఎత్తువున్న లైట్ హౌస్ ను ఎక్కి ఆ ఎత్తయిన ప్రదేశంనుంచి బైనాక్యులర్స్ ద్వారా స్థలపరిశీలన జరిపింది. రెవిన్యూ అధికారులు బోర్డు ఛైర్మెన్ కు పటేమ్యాప్ ల ద్వారా ఆ ప్రాంతంలోని స్థల లక్షణాలు, దర వివరాలను వివరించారు. అనంతపురం, మైపాడుపురం, నేలటూరు, కృష్ణాపట్నం గ్రామాలకు

జిల్లావార్తలు

చెందిన ఉప్పుకాల్వ-సముద్రంమధ్యవున్న స్థలాన్ని థర్మల్ స్టేషన్ కు సేకరించగలమని రెవిన్యూఅధికారులు హామీయిచ్చారు. ఈ థర్మల్ కేంద్రానికి మొత్తం 2800 ఎకరాల స్థలం కావాలట. ఇందులో ప్రభుత్వ భూమి 800 ఎకరాలుంది; తక్కిన 1700 ఎకరాలు రైతులనుండి సేకరించవలసివుంది. విశాలమైన ఈ ప్రాంతంలో జనావాసాలు తక్కువ. నేలటూరు పట్టపుపాలెం మాత్రమే చెప్పుకోదగిన గ్రామం. అందువల్ల థర్మల్ స్టేషన్ నిర్మాణంవల్ల ఊళ్ళు ఖాళీచేయించవలసిన అవసరం పెద్దగా రాదు.

బోర్డు ఛైర్మెన్ శ్రీ శంకర్ ఈ స్థలం థర్మల్ స్టేషన్ నిర్మాణానికి ఎంతో అనువైనదని వెలిబుచ్చారు. కేంద్రప్రభుత్వం- ఎన్ టి పి సి సంస్థలు దీనికి ముందుకు రాని పక్షంలో తమ బోర్డు తరపునే నిర్మాణం కొనసాగించాలనేంత పట్టుదలతో వున్నారాయన ఏ షి యన్ అభివృద్ధి బ్యాంకు, ప్రపంచబ్యాంకు వంటి సంస్థల సహకారంతో పని సాధించగలమన్నది ఆయన విశ్వాసమట.

రెండువేలమెగావాట్ల ఉత్పత్తిసామర్థ్యం కల్గిన ఈ థర్మల్ స్టేషన్, మొదటిదశగా 500 మెగావాట్లతో 1995 నాటికి ప్రారం

—తరువ 12వ పేజీలో

తెలుగు గంగ మునకలో నిజమైన రైతులు నిలువునా మునిగిపోయారు!

తెలుగుగంగ మునకభూముల నష్టపరిహారం దోపిడీ ఉదంతంలో కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులెవరూ లేరని, రాపూరు ఎమ్మెల్యే శ్రీ నువ్వుల వెంకటరత్నంనాయుడు చెప్తున్నారు. తెలుగుదేశం నాయకులు కొందరు ఈ మార్గంలో ప్రచారదం సాహ్హా కు ప్రయత్నిస్తున్నమాట నిజమేననిమాత్రం అన్నారాయన.

తెలుగుగంగ మునక ప్రాంతంలోని నిజమైన రైతులు అన్యాయమైపోతున్నారని, బయటనుంచి వచ్చిన వ్యాపారులు లాభపడుతున్నారని వెంకటరత్నం నాయుడుగారి అభిప్రాయం. కంభాలదేగడ వంటి గ్రామాలలో 1980 లోనే ఎకరం 15 వేల విలువైన రిజిస్ట్రేషన్లు జరిగి వుండినా ఎకరానికి ఏడువేలరూపాయలు మాత్రమే పరిహారం యిచ్చారట. కొన్ని గ్రామాలలో ఐదువేలుమాత్రమే చెల్లించారట. చేరుడు బావికి ఏడువేలు లెక్కగట్టారట. ఎకరా విస్తీర్ణంలో - ట్రాక్టర్ దిగగల్గిన ఏడుమట్లు దిగుడుబావినిసైతం లక్ష 40 వేలుగా నిర్ణయించారట. ఇప్పుడు బావి గ్రాహ్యంబే 3 లక్షలు పైబడు తుండింటాహాయన. రాపూరులో బావులకు మరీ తగ్గించియిచ్చారట. జీవనధార బావులు పరిస్థితి అదేనట.

ఇక్కడ సంబంధించి పరిహారం నిర్ణయంలో అధికారులు రైతులను బాధ్యత తిన్నారని నువ్వుల అంటున్నారు. కల్లు, స్థలం కలిపి ఆరకం కట్టుబడికి 1250

నువ్వుల అభిప్రాయం

రూపాయలు మాత్రం చెల్లించారట.

నిజమైన రైతుల బాధలు చెప్పనలవి కాకుండావున్నాయని, కండ్లేరు రిజర్వాయర్ నిర్మాణానికి, ఇతర ప్రధాన అవసరాలకు భూమి సేకరించే సమయంలో రైతులు అమాయకంగా, నష్టపోయారని; నిమ్మతోటలకు పరిహారం విషయంలో సైతం చెట్టుకు 80 రూపాయలు నిర్ణయించి అన్యాయం చేశారని, దానిమ్మ, తేగిచెట్ల పేరుతో దోపిడి

—తరువ 12 వ పేజీలో

వ్యవసాయ స్త్రీ కూలీలకు ప్రసూతి భృతి

6 తేది తొమ్మిది గంటలసేపు నిర్విరామంగా జరిగిన జిల్లా రైతు సదస్సులో రైతులు, రైతుప్రతినిధులు ప్రస్తావించిన అనేక క్లిష్టమైన సమస్యలకు విపర్న వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ జనార్దనరెడ్డి పరిష్కరించ గలిగినవి, పరిష్కరించలేనివి అక్కడికక్కడే కుండబ్రద్దలు కొట్టినట్లు చెప్పివేశారు. వాటిని స్థూలంగా దిగువ ఇస్తున్నాము.

ఏ రైతుగాని, ఏ రైతు ప్రతినిధిగాని ప్రస్తావించని వ్యవసాయకూలీ సమస్యను జనార్దనరెడ్డిగారే లేవనెత్తి, ముఖ్యంగా వ్యవసాయ స్త్రీ కూలీలకు, కవరంగాలలో పని రెండు మాసాలో మూడు మాసాలో ప్రసూతిభృతి ఇవ్వాలని; నాడుకాత్కాలంగా ఒకచోట పనిచేసేవారు కాదుకాబట్టి ప్రభుత్వమే ఆసహాయానికి పూనుకోవడం వాంఛనీయమని ఆయన సూచించారు. వ్యవసాయ కూలీల వేతనాలను నిర్ణయించి అవి సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నావా లేదా అని పర్యవేక్షించేందుకు కార్మిక శాఖలోనే ఒక ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన అభిప్రాయపడినారు. వేతన నిర్ణయంతోబాటు పనిగంటలనిర్ణయంకూడా జరగాలనేది ఆయన అభిమతం ఈ సమస్యను ప్రభుత్వస్థాయిలో చేపట్టగలన్నారు

కిస్తుల రద్దుసమస్యకు సంబంధించి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో పెంచిన కిస్తులు వసూలుచేయకుండా హైకోర్టు స్టేవుంది. మేము పదవికి రాగానే అది తొలగింది. ఏమిచేయాల అనేది సమస్య రామారావుగారు మాకు బాధలు వదలిపోయారు అని యాష్ట వెళ్ళబోస్తూ, రెవిన్యూ

రైతు సదస్సు-జనార్ధనరెడ్డి వరాలు-విశేషాలు

మంత్రితో సంప్రదించి గతప్రభుత్వం పెంచిన శిస్తును రద్దుచేయించగలనని జనార్దనరెడ్డి చెప్పారు. చెరకు భూములకుడా టో పసలి శిస్తు (ఎకరాకు రూ 160 లు) కాకుంటా నీరు సరఫరాచేసేది ఒక పసలికే కాబట్టి, ఒక పసలి శిస్తే వసూలుచేసేట్లు చూడగలనన్నారు.

రుణాలరద్దు విషయంలో వ్యక్తిగతంగా తాను మాపీకి విముఖుణ్ణటూ "అప్పు రోసివేస్తే అప్పు పుట్టదు" అని ఆయన నిర్ద్వంద్వంగావెలిబుచ్చారు. కాని ప్రస్తుతానికి వసూళ్ళుఆపి, రీ షెడ్యూలింగు చేయించగలనని ఆయన చెప్పారు.

మందులకల్తీచేసేవారి విషయంలో క్రూరంగా ఆలోచించి నిర్దాక్షిణ్యంగా కఠినంగా శిక్షించవలసివుందని; ఇప్పుడుండే చట్టాన్ని తదనుగుణంగా సవరింపజేయగలమని జనార్దనరెడ్డి చెప్పారు.

ఆయిల్ సీడ్ ఫెడరేషన్లో ఎందువల్లనో నెల్లూరుజిల్లాను చేర్చలేదని, త్వరలో చేర్చబడగలదనిచెప్తూ దానివల్ల వేరుశెనగ వగైరాలు పండించే రైతులకు ఎంతో లాభం చేకూరగలదని; గిట్టుబాటైన ధర లభించడమేకాకుండా, ఫెడరేషన్ కు వచ్చేలాభంలో రైతులకు భాగంవస్తుందని చెపూ; గతసంవత్సరం ఫెడరేషన్ కు మూడుకోట్లు లాభంచేకూరగా, అందులో సభ్యులైన ప్రతిఒక్కరికీ మూడువందల రూపాయలవంతున లభించిందని జనార్దనరెడ్డి వెల్లడించారు.

పంటల భీమాపథకాన్ని గ్రామస్థాయికి వర్తింపచేయాలంటే చట్టాన్నిసవరించవలసి వుంటుందని, ఈకేష్మ్వారెమ్ను సంబంధించి ఒక్క గుజరాత్ రాష్ట్రంలోనే 180 కోట్ల రూపాయలు దోపిడిచేసి దిగమింగారని. అందువల్ల దీని ప్రయోజనాన్ని గూర్చి ప్రభుత్వం భయసందేహాలలో వుందని, అయినా ప్రయత్నించగలనని జనార్దనరెడ్డి చెప్పారు. పంటల భీమాపథకం అమలు జరిపెట్టులే గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకున్నా రైతుకు వుపయోగపడదు, వ్యక్తిగతంగా రైతుకువర్తింపజేయగలిగితేనే దాని ప్రయోజనం!

త్వరలో నిమ్మ పరిశోధనా స్థానాన్ని గూడూరులో నెలకొల్పబోతున్నారని శ్రీ జనార్దనరెడ్డి ప్రకటించారు.

జిల్లాలో రేపలు, రొయ్యల పెంపకం విస్తారంగా జరుగుతున్నదృష్ట్యా మత్స్యశాఖలో మనుష్య పెంపకానికి సంబంధించి 'పిస్సీకల్చర్' స్కూలు ఒకటి ప్రారంభిం

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వారితో తాను చర్చించగలనని జనార్దనరెడ్డిప్రకటించారు

అటవీ భూములు, బంజరు భూములను చెట్లపెంపకానికి ఇవ్వవలసిందిగా వచ్చిన సూచనను ప్రస్తావిస్తూ-అడవుల అధికారం కేంద్రప్రభుత్వానిదని, వారు దానికి అంగీకరించరని జనార్దనరెడ్డి స్పష్టంగాచెప్పారు. బంజరుభూములకు సంబంధించి కలెక్టరుగా శ్రీ అర్జునరావు జాయింటు ఫార్మింగు సొసైటీలు ఏర్పరచి, పట్టాలు వ్యక్తిగతంగా దాని సభ్యులకు ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఆ భూములు పరహస్తంగాకుండా నిల్చివున్నాయని, లేకుంటే ఈపాటికి ఒక్క ఎకరా కూడా మిగలకుండా పరహస్తగతమై వుండేవని చెపూ, ఆసొసైటీలను పునరుద్ధరించి రెండు దశలలో వాటిని అభివృద్ధిగావించుటకు ప్రస్తుత కలెక్టర్ శ్రీ కె రాజు పథకం తయారుచేసివున్నారని, వాటి విషయంలో ఆయన ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులు చూపుతున్నారని చెప్పారు.

ఆనాటి సదస్సులో జనార్దనరెడ్డి ముగింపు ప్రసంగంలోని ముఖ్యాంశాలివి!

. . .

ఈ సదస్సుకు సంబంధించి కొన్ని విశేషాలు వ్యాఖ్యలు—

తొమ్మిది గంటలపాటు జరిగిన సదస్సులో మాట్లాడడానికి రమకందే రాజ

—తరువ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు కబుర్లు

విహార్మకుడు

ఉపేంద్ర రాక, పోక

కేంద్ర సమాచార మంత్రి శ్రీ పర్వతనేని ఉపేంద్ర 15 తేదీ ఉదయం మద్రాసు నుండి నెల్లూరుమీదుగా ఒంగోలు వెళ్ళారు. అధికారిక కార్యక్రమాలేమీలేవు. తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలతో పలకరింపులు మాత్రమే! సూళ్ళూరుపేట, నాయుడుపేట, పెళ్ళకూరు వగైరా చోట్లలాగా ఆగి, పూలదండలు వేయించుకున్నారు. కావలిలో మాత్రం పెద్ద సభ. జనంతో సినిమాహాలు నిండిపోయింది.

నెల్లూరులో ప్రవాస భారతీయ శ్రీ [illegible] నాని చౌదరి భోజనం చేశారు. భోజనానంతరం విలేఖరుల సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు.

అక్కడే ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్: డాక్టర్ సమక్షంలో రమేష్‌రెడ్డి [illegible] వరకు చాలా విషయాలపై స్పష్టమైన సమాధానాలు ఇచ్చారు. చిన్నపత్రికలకు సహాయపడతానని మాటయిచ్చారు. ఆయన వెంట తెలుగు నాయకులు డాక్టర్ వెంకటేశ్వర రావు, శ్రీ ఆకోటగుపతిరాజు వచ్చారు.

కేంద్రమంత్రి అయినా దర్పం మాటేగాని ఆ ఛాయలు ఉపేంద్రమాటల్లో, నడకలో కన్పించలేదు. నిరాడంబరంగా, కలుపుగోలుగా వుండినారాయన.

జనార్దనరెడ్డి

వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి 16 తేదీ రాత్రి మద్రాసుమీదుగా వాకాడు వస్తారు; 17 తేదీ కోట, వెంకటగిరి నియోజకవర్గం గ్రామాలు; 18 తేదీ రేపూరు వగైరా ఆత్మకూరు పల్లెలు; 19 తేదీ ఉదయగిరి ప్రాంతం పర్యటించి 20 తేదీ మళ్ళీ మద్రాసుమీదుగానే హైదరాబాదు వెళ్తారు.

శ్రీనివాసులురెడ్డి

రోడ్లమంత్రి శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి 20 తేదీ నెల్లూరు వస్తారు; 20, 21 తేదీలు రెండు రోజులూ కోవూరు పర్యటన; 22 తేదీ పర్వేపల్లి. సి. వి. శేషారెడ్డి రాజ్యాలో విహారం; ఆ రాత్రికి తిరుగుప్రయాణం.

మళ్ళీ 25 తేదీ వస్తారు.

మెడికల్ కాలేజి - కమిటీ పరిశీలన

నెల్లూరులో మెడికల్ కాలేజి నెలకొల్పుటకు వున్న వసతులు, వనరులను పరిశీలించి నివేదిక సమర్పించుటకు డాక్టర్ బ్రహ్మాజీరావు నాయకత్వాన నియమింపబడిన సంఘం 14, 15, తేదీలలో నెల్లూరులో అధికార అనధికారులతో చర్చలు జరిపి, కాలేజి స్థాపనకు నెల్లూరులో తగిన సౌకర్యాలున్నాయనే అభిప్రాయానికి వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. కమిటీ తన నివేదికను ఈ నెల 30 తేదీ ప్రభుత్వానికి సమర్పించవచ్చు.

14 తేదీ కమిటీవారు పెద్దాసుపత్రి, క్షయాసుపత్రి, జూబిలీ ఆస్పత్రి, స్టోన్‌హవుస్‌పేటలోని పిల్లల ఆస్పత్రి, పాత పెద్దాస్పత్రులను సందర్శించారు. ప్రస్తుత పెద్దాసుపత్రిలో 90 ఎకరాల స్థలముండడం, అన్ని ఆస్పత్రులలో కలసి 841 మంది రోగులుండడం, విద్యుచ్ఛక్తికి ఇబ్బందిలేకుండడం, పుష్కలంగా నీటి సరఫరా వుండడం—ఈ అన్ని సౌకర్యాలవల్ల 100 మంది వైద్య విద్యార్థులకు సరిపోయే మెడికల్ కాలేజిని నెలకొల్పవచ్చునని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. ఈ సౌకర్యాల పట్ల కమిటీ పూర్తిగా సంతృప్తిపడింది.

15 తేదీ వుదయం పెద్దాస్పత్రి స్థలంకాక ప్రత్యామ్నాయపు స్థలం కోసం కమిటీవారు పొదలకూరురోడ్డులో అమంచర్ల సమీపంలో ఒక ప్రదేశాన్ని చూపినారట. అక్కడ దాదాపు 800 ఎకరాల ప్రత్యామ్నాయ స్థలం లభ్యమయ్యే అవకాశముందట.

మధ్యాహ్నం జి. ప్ర. ప. మీటింగు హాలులో అధికార అనధికారుల సమావేశం జరిగింది. జాయింట్ కలెక్టరు శ్రీమతి ప్రీతిసుధాన్ అధ్యక్షించారు. పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ పుచ్చలపల్లి పెంచలయ్య, శాసనసభ్యులు శ్రీ సి. వి. శేషారెడ్డి, నువ్వుల వెంకటరత్నంనాయుడు, ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ జె. శేషారెడ్డి, మండలాధ్యక్షుడు శ్రీ రమణయ్య, శ్రీ వావిమ్మన సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ కామిరెడ్డి వెంకటకృష్ణారావు ప్రభృతులు చాలామంది పాల్గొన్నారు.

మెడికల్ కాలేజి స్థాపనకు కనీసం 25 కోట్ల రూపాయలైనా కావాలట. అందులో ప్రజల విరాళంగా ఐదారుకోట్లు వుండాలని కమిటీవారు చెప్పారు. ఇందులో కార్పస్ ఫండు క్రింద హెల్త్ సర్వీసెస్ యూనివర్సిటీకి కోటి రూపాయలు కట్టాలట. మొదటి సంవత్సరానికి అవసరమైన అనాటమి, ఫిజియాలజి, బయోకెమిస్ట్రీ శాఖలకు అవసరమైన భవనాల నిర్మాణం జరగాలట; ఈ ప్రాథమిక ఏర్పాట్లకు ఐదు కోట్లు కావలసి వుంటుందని కమిటీవారు చెప్పారు. ఈ నిధి సేకరణకు ఒక కమిటీ ఏర్పడి, వెంటనే కార్యరంగంలోదిగి, ఒక నెలరోజులలోగా మొత్తం సమకూర్చగలిగితే బాగుంటుందని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. కలెక్టర్ ఛైర్మన్‌గా కమిటీ ఏర్పడవలసివుంది. అది ఎప్పుడు జరుగుతుందో తెలియదు.

సమావేశంలో డాక్టర్ శేషారెడ్డి, నిప్పో అధిపతి శ్రీ పి. ఓబులరెడ్డి కోటి రూపాయలు విరాళం ఇవ్వగలరని చెప్పినారు. శ్రీ కామిరెడ్డి వెంకటకృష్ణారావు [illegible] ఒకేక్కరు, విరాళాలు ప్రకటించారు. కోటి రూపాయలు ఇచ్చే దాత పేరు కాలేజికిపెట్టే అవకాశముంటుందని, పెద్దమొత్తాలిచ్చే దాతలపేర్లు బయో బ్లాకులకు పెట్టవచ్చునని కమిటీవారు చెప్పినట్లు తెలుస్తుంది. ఏమైనా అడుగుపెట్టాల్సి [illegible]

యులవారు పెద్దలందరూ పట్టుదలగా ప్రయత్నిస్తేనంప్ప ఈ లక్ష్యం నెరవేరదంటున్నారు. దొడ్డబుద్ధి వుదారులు, ఉదారులైన మొత్తం సమకూర్చగలం నంటున్నలకు మనజిల్లాలో కొరతలేదనుకుంటాము.

కమిటీ రిపోర్టు కాలేజి స్థాపనకు అనుకూలంగా వుండబోతుంది. దాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం పరిశీలించి ఆమోదించాలని, కాలేజి ప్రారంభించడానికి అనుమతించాలి. ఆ పిమ్మట ఢిల్లీలోని ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ దీనికి గుర్తింపు నివ్వాలి. నిధి లేకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతించినా, ఈ గుర్తింపు లభించడమే సమస్య అంటారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఇప్పటికే వుండవలసినదానికంటే ఎక్కువ వైద్య కళాశాలలున్నాయని, కొత్తవాటికి గుర్తింపు ఇచ్చేదిలేదని ఈసంస్థ ఇదివరకే స్పష్టంగా తెలియజేసిందట. ఈ అవరోధాన్ని గూడా అధిగమించగలిగితే కాలేజి వచ్చినట్లే. కాని ముందు అడుగుపెట్టేవిషయం చూడవలసి వుంది; ఆ తర్వాతనే తక్కిన అన్నీనూ!

మెడికల్ కాలేజి సాధ్యాసాధ్యాల పరిశీలనకు వచ్చిన కమిటీ సభ్యులు వీరు: డాక్టర్ యు. బ్రహ్మాజీరావు, డాక్టర్ శ్రీమతి సుందరీకృష్ణ, డాక్టర్ శ్రీమతి లిల్లీ ఎబినైజర్, డాక్టర్ రంగారెడ్డి, డాక్టర్ కె. బి. నాయుడు, డాక్టర్ అంజనేయులు, డాక్టర్ శ్రీమతి శ్యామలాభాస్కర్.

సెంట్రల్ బ్యాంకు - చంద్రమోహన్ క్షేమం!

నెల్లూరు కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షుడుగా చంద్రమోహనరెడ్డి నియామకాన్ని కొట్టివేస్తూ 4 వారాలలోపల ఎన్నికలు జరిపించాలని హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును, డివిజన్‌బెంచ్ కూడా ధృవీకరించింది. 16 తేదీ జరిగిన విచారణలో న్యాయమూర్తులు తమ తీర్పును ప్రకటిస్తూ, ఎన్నికలుజరిపేవ్యవధినికూడా ఆరు వారాలకు పొడిగించారు.

చంద్రమోహనరెడ్డి పదవి పదిలంగా వుంటుంది!

డాక్టర్ల బదిలీలు

పెద్దాస్పత్రి సూపరింటెండెంటు—కో ఆర్డినేటరు డాక్టర్ ఎం. యానాది నాయుడు మచిలీపట్నం; జూబిలీ హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు డాక్టర్ శ్రీమతి కె. సుశీలదేవి ఒంగోలుకు బదిలీ గావింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది. వీరి స్థానంలో మచిలీపట్నంనుంచి భార్యాభర్తలు డాక్టర్ హెచ్. ఎస్. గోపాలరావు పెద్దాస్పత్రి, డాక్టర్ శ్రీమతి సౌభాగ్యలక్ష్మి జూబిలీ ఆస్పత్రికి నియమింపబడినారు.

వారు రావడానికి సిద్ధంగా వున్నారట; పోవడానికి వీరు ఎంత వరకు తయారుగా వున్నారో తెలియదు.

ఈ బదిలీలు ఇంత ఆకస్మాత్తుగా జరగడానికి కారణమేమిటా అని జిల్లాడాక్టర్లు ఆలోచనలో పడ్డట్లున్నారు.

క్రొత్త డి. ఎస్. పి.

నెల్లూరు డి. ఎస్. పి శ్రీ వేణుగోపాలరావు స్థానంలో, ఏ సి బి డి ఎస్ పి గా వుండిన శ్రీ ఆదెప్ప ప్రమోషన్‌పై నియమితులైనారు.

నెల్లూరీయులందరికీ శ్రీ ఆదెప్ప సుపరిచితుడే; మెత్తగా కన్పించినా కఠినమైన అధికారి; నిజాయితీపరుడు.

ట్రస్టీలకు ఉద్వాసన?

5-2-90 కి ముందు జిల్లాలోని దేవస్థానాలకు నియమింపబడిన ధర్మకర్తలబోర్డులను రద్దుచేయవలసిందిగా దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంటు కమీషనరుకు ప్రభుత్వం నుండి ఆదేశాలొచ్చినట్లు విశ్వసనీయమైన వార్త. అంటే దాదాపు వందబోర్డులకు వుద్వాసన జరగవలసి వుంటుందన్నమాట.

తమను నమ్ముకున్నవారైతే ఆ దేవుళ్ళ దేవతలు విరివిగా సానుభూతిచూపి సహాయ

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

శ్రీ బసెట్టి సుబ్రహ్మణ్యం, పెద్దక్లర్క్, జిల్లాకోర్టు, నెల్లూరు గారి కుమారుడు రాజేంద్రప్రసాద్, బి.కాం., బి.ఎల్., & పి.ఎ. అడ్వొకేట్; శ్రీ గాదెం రమణయ్యగారి కుమార్తె గీత వివాహం 14-2-90 తేదీ

కవిత్రయ జయంతులో శ్రీమతి వేదవతి కాల్వతో సత్కారిస్తున్న డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి (కుడివైపు) సన్మానాలు పొందిన తిక్కన పద్దతి (ఎడమవైపు) గోనుకొండ వెంకటసుబ్బయ్య, ప్రొఫెసర్ వి. రామచంద్ర.

కవిత్రయ జయంతులు

(2వ పేజీ తరువాత)

వాణీకేతదు భావనా శక్తి, కథాకథనదక్షత, రసస్ఫూర్తి, కల్పనా శక్తి, వర్ణనా పటిమకు నిదర్శనాలని శ్రీమతి వేదవతి శ్లాఘించారు. తనదైన బాణీలో, బాణీతో గోపాలరెడ్డిగారి వచన కవితాశైలి అపూర్వంగా అలరారుతుంటుందని ఆమె వెలిబుచ్చారు. కొన్ని ఉదాహరణలను పరిశీలిస్తే ఆయన అనుభూతి దేశ కాలాతీతమైన సమ్యక్ దృష్టి, విశ్వజనీనమైన మానవతా దృక్పథం మనకు గోచరిస్తాయని చెప్తూ, గోపాలరెడ్డిగారి వ్యక్తిత్వను, సుమధుర కవితారీత్యాన్ని లక్ష్యంగా పరామర్శించారు. ఆమె గోపాలరెడ్డిగారు తన పుస్తకాలకు పెట్టిన పేర్ల (గాంధారాగిని, సాహిత్యసుందరి, ప్రవాహకుంజి, పరిమళతరంగాలు, సాగర పీఠాలు, మలయమారుతాలు) ఆయన సౌందర్య రసస్పృహకి నిదర్శనమని, గోపాలరెడ్డిగారు సౌందర్యోపాసకులు. సుకుమార భావుకులని విశ్లేషిస్తూ, రెడ్డిగారి ఆర్ద్రభావనా పథం సుపథం అయిందని ప్రశంసిస్తూ శ్రీమతి వేదవతి తన ప్రసంగాన్ని ముగించింది.

ఆచరణలో పెన్నయ తాయితిక పర్ణ మాన సమాజం అధ్యక్షులు శ్రీ మాడభూషి సుందరాచారిగారు అధ్యక్షించి, నాటకు మాటలైనా సుబోధకంగా, భావగంభీరంగా మల్లారు. స్థూలంగానైనా ఎర్రనను, ఆయన కవితాశైలిత్వాన్ని లక్ష్యగావిపులీకరిచారు. నెల్లూరులో మనుమసిద్ధి, తిక్కన, ఎర్రన కాంస్య విగ్రహాలను ప్రతిష్ఠించడం సముచితంగా వుంటుందని సూచించారు.

ప్రొఫెసర్ రామచంద్ర వుపన్యసిస్తూ, భారత శేషపూరణ నన్నయ రచనే అన్న వాదం శ్లేషగా రచనదం అపూర్వమని, ఆదిపర్వ విశిష్టతని అన్నారు. ప్రబంధ కవితకు ఎర్రనమార్గదర్శకుడు హరివంశం అద్భుతం అద్భుతంగా రచించారు.

భావావేశము, రసావేశము మూర్తీభవించిన మహోజ్వల రచన — అని వివాహించిందారు శ్రీ రామచంద్ర. రెడ్డిరాజైన మల్లు భజనీనాధుడు ఎర్రనచేత రామాయణం వ్రాయించాడని, మన దురదృష్టంకొద్దీ అది మనకు లభించకుండా పోయిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ప్రొఫెసర్‌గారి ప్రసంగం సరళ రంజకంగా లేకపోవడం ఒక అకారణం.

మూడవరోజు శ్రీ గోనుకొండ వెంకట సుబ్బయ్య తిక్కన భారతాన్నిగూర్చి పరిశీలనా ప్రసంగంచేశారు. మొదటి పది పేను నిమిషాలు కాస్త బంకారు, తర్వాత విజృంభించారు. వెంకటసుబ్బయ్యగారిది క్లాసురోపాఠం బోధనకాదు, పూతరంపుడు వుపన్యాసములకాదు, వుద్వేగం పుడిన ఆయన ప్రసంగం విషయ ప్రాధాన్యంగా, విశ్లేషణాత్మకంగా సాగింది.

తిక్కన రచనలో శ్లేషలు కనిపించవని, వాడినటులు శబ్దాలతోనే అటువంటి అర్థాన్ని స్ఫురింపజేశారని వెంకటసుబ్బయ్యగారన్నారు. భాషమీద ఆయనకున్న అధికారం మరే తెలుగుకవికి లేదన్నారు. తిక్కన నెల్లూరు మాండలికాలను అసభ్యాకంగా వాడ్డించారన్నారు. ప్రకృతి వర్ణనలో, సద్దర్భోచితంగా పదాలను కదంతొక్కించడంలో తిక్కన సిద్ధహస్తుడన్నారు. అచ్చమైన తెలుగు పదాల సృష్టి లో తిక్కన అద్వితీయుడన్నారు వెంకటసుబ్బయ్యగారు చాలా శ్రమ తీసుకొని తయారైవచ్చినట్లున్నారు. తన అభిప్రాయానికి బలంగా ఆయన పద్యాలను వుటంకించారు. వెంకటసుబ్బయ్యగారి వుపన్యాసం పూర్తిగా ఇచ్చిందే అది మరొక తిక్కన భారతమే అవుతుంది!

ప్రతిరోజూ సభాప్రారంభంలో వర్ధమాన సమాజం కార్యదర్శి శ్రీ అగస్త్య రెడ్డి వెంకురెడ్డి స్వాగత పరిచయాపన్యాసాలు; మొదటిరోజు శ్రీ స్వయంపాకుల శ్రీనివాసులు వందనసమర్పణ; రెండు రోజులు శ్రీ ఇలపావులూరు కామేశ్వరరావు, ఒకరోజు మహారి పురుసుత్తకళ్యాణి ప్రార్థనలుచేశారు.

ఆవార్షిక గ్రహీతలను గోపాలరెడ్డిగారు అతిరైన కాలువలో సన్మానించడం ఈ సంవత్సరం జయంతుల విశేషం!

★

పినాకినీతీరం

(2వ పేజీ తరువాత)

మెడికల్‌కాలేజి ఏర్పాటుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సుసిద్ధతం, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆమోదం తెలుసుకున్నారో లేదో తెలియదుగాని, ఈ విషయంలో వెంటనే దర్శ్య తీసుకున్నందుకు మాత్రం శ్రీనివాసులురెడ్డిని అభినందించాలి. దానికేకాదు, దాన్ని ఏ రూపిలిపాకెంబోనో మరోచోటునో నెంకొల్పాలని కోరనందుకు మినుమిక్కిలిగా సంతోషించాలి! మెడికల్ కాలేజి స్థాపనకు ఇప్పుడు అన్నివిధాల అనుకూల వాతావరణం నెలకొనివుంది వైద్య ఆరోగ్యశాఖ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి చేతిలోవుంది; అది మొదటి అనుకూలత. కాని ఆశాఖ ఆయనచేతిలో ఎంతకాలం వుంటుందో చెప్పలేము అంటే కాలేజి ప్రయత్నం ప్రభుత్వ స్థాయిలో ఎంత తొందరగా సానుకూలం చేసుకోగలిగితే అంతమంచిదన్నమాట. కాలేజీ స్థాపనకు నెల్లూరు అనువైనదనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీకి ఏర్పడినట్లుంది; కాలేజి వసతికి పెద్దాస్పత్రి స్థలమే సరిపోతుందనే అభిప్రాయం కూడా వుంది; ఇది మరొక అనుకూలం. కాలేజికి నిధిని సేకరించడంలో దాతలు కొందరు వుత్సాహన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఇదొక ముఖ్యమైన అనుకూలం. ఇందియా మెడికల్ అసోసియేషను నెల్లూరుశాఖ తన పూర్తి సహకారాన్ని వ్యగలదని కమిటీకి మాటఇచ్చింది. ఇన్ని అనుకూలతలు వున్న కూడిన సమయంలోనే, ఈ వుత్సాహపు వేడిలోనే పనిజరగాలి!

మెడికల్ కాలేజికి స్థానికంగా ఒక కమిటీని నియమించబోతారేమో తెలియదు. నియమించడంమాత్రం అవసరమే. ఈ మధ్య నెల్లూరులో జరిగిన ఒకసభలో మంత్రి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు నిధి సేకరణ భారం నెల్లూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ జె. కె. రెడ్డి భుజస్కంధాలమీద వేశారట — మాటల్తో! జె. కె. అటువంటి వారికి ఎప్పుడూ రెడియే గదా! కాని అమాట ప్రకటనే వున్న జి. ప్ర. ప. చేర్మన్ శ్రీ దేగా నరసింహారెడ్డికి చురుకుపుట్టించినట్లుందన్నారు; తాను ముందుచెప్పిన మువ్వయ్యింశలు కాకుండా మొత్తం కోటి రూపాయలు చేకూర్చగలనని చెప్పినట్లు తెలిసింది. డాక్టర్ బెజ్జిదర రఘురామిరెడ్డి, ఒకదాత కోటిరూపాయలిచ్చినాసరైనా తన సంసిద్ధతను తెలియజేశారని చెప్తారట. శ్రీ తిక్కవరపు సుబ్బరామిరెడ్డి ఇరవైఐదు లక్షల వాగ్దానం ఒకటుంది. తాను ఒక కోటి సేకరించి ఇవ్వగలమని ఒక వైశ్యయువకుడు — ఒక వరకుతో వాగ్దానం ప్రకటించారు. ఈ విధంగా పరి కొందరు ముందుకురావచ్చు. విశేష్యమైన కృషితో ఈ వాగ్దానాలన్నిటిని సమన్వయపరచి వాటికి క్రియారూపం లోకి తేవడం చిన్నపనికాదు

దళసు ఎవ్వరితోనూ విరోధం లేదని, జనార్దనరెడ్డితో కలిసి పనిచేయడానికైనా తనకు అభ్యంతరంలేదని శ్రీనివాసులురెడ్డి జనార్దనరెడ్డి అనుచరులైన ఒక శాసన సభ్యునితో అన్నాడట. ఇది కొత్తమాటేమీ కాదు. అది నాలుగుమీద నుంచి వచ్చేమాట కాకుండే, మెడికల్ కాలేజి విషయంలో జనార్దనరెడ్డి సహకారాన్నికూడా ఎందుకు కోరకూడదు! అధికారాలు అధికారంలో వుంటే, రాజకీయ వైరుధ్యాలున్నా, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఇద్దరు సయోధ్యగా వ్యవహరించగలిగితే జిల్లాకుమంచిది!

నారద

ఉచ్చులో కోనేరు

(మొదటిపేజీ తరువాత)

అర్జునరావుగారికి ఇది మంచిఅవకాశంగా లభించింది. ఆయన ఆస్ట్రైల్సజెరాక్సుకాపీలు తీసి, రహస్యంగా బిజెపి నాయకుడు శ్రీ బండారు దత్తాత్రేయకు అందించారు. దానితో రభసలేచింది. దత్తాత్రేయ దగ్గర స్టైల్స్‌జెరాక్సులున్నాయని తెలియని రంగారావు, మొదట దీన్ని ఖండించారు; పరువునష్టం దావా వేస్తానన్నారు. రాజకీయంగా రంగారావు, చెన్నారెడ్డి ప్రత్యర్థి శిబిరానికి చెందినవారు. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో అత్యంతసంపన్నుడిగా ఎదిగినవన్న పేరూ వుంది. చెన్నారెడ్డికి రాజకీయ కక్ష తీర్చుకొనేందుకు ఇదొక అవకాశంగా పరిణమించింది. ఆయన సైల్సున్నింటినీ తన వద్దకు తెప్పించుకున్నారు. దత్తాత్రేయ కూడా ఆయనను కలిసి, తన దగ్గరవున్న జెరాక్సు కాపీలు అందించారు.

ఈ గొడవవల్ల, ఉత్తర్వులు జీఓలుగా మారకుండా నిలిచిపోయాయి. దీక్షితులు సమర్పించిన వ్రత యథామూలు మంత్రిగారి గది ఎడుటలో గండాలు చేశారు. వరి స్థితి మరీ వరువుతున్నుడగా మారిపోవ నంతో చెన్నారెడ్డిగారు 15 తేదీ కోనేరు రంగారావుని తనగదికి పిలిపించారు. ఆ సమయంలో అక్కడ వున్నవుడు కార్యదర్శు లున్నారట. వారందరి సమక్షంలో ముఖ్యమంత్రి - రంగారావును కోడ్డుతో మర్చా లునివలే క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేశారట. ఇంతవర్కుగా ఎందుకు అదివీటకి పాల్చతి లేకపోవడమేమా. రంగారావుకు దీనినిప్ల దలచి సేసినంత అవమానమైంది.

★

జనవాణి

(3వ పేజీ తరువాత)

చేయలేదు హైకోర్టు కూడా కేసు కొట్టివేసింది. ప్రతి 89 లోపులంకెలు పాస్ అయ్యి నేరంచేసి, మళ్ళీ ఇద్యోగాలిస్తున్నారు.

ఈ అసమర్థ విధానాన్ని పునఃపరిశీలించి, అర్హులైనవారికి ప్రభుత్వపరీక్షల ద్వారా ఎంపికచేసి, శాశ్వతనియామకాలు చేయాలని ఆరోగ్యమంత్రికి నా విన్నపం. నిరుద్యోగులుగావున్న వేలాది భారతీయ వైద్యులకు న్యాయం చేకూర్చడం శాంగ్రెసు ప్రభుత్వధర్మం.

— డాక్టర్ జె. మనోహరరావు, హైదరాబాదు.

★

(6వ పేజీ తరువాత)

పరిపూర్ణులేవారేమోగాని, 'అన్న' ను నమ్ముకున్నవారికి వారెందుకు అర్థం పరిస్థాయి కోర్డుల్లోన్నాయిగదా అంటారా — లేకే!

సీటిమట్టం

సోమశిలరిజర్వాయరు 18.06 టి. ఎం. సి.	
,, కండకు విడుదల 208 క్యూ.	
కలిగిరి రిజర్వాయరు	17.9 అ.
సర్వేపల్లి ,,	9.5 అ.
నెల్లూరు చెరువు	15.9 అ.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకు (9872) పాతవి	1900.00
,, కొత్తవి	1600.00
,, (9874) పాతవి	2200.00
బంగారు సవర (8గ్రా)	2860.00
వెండి (10 గ్రా)	73.00

మొలగొలుకులకు సంబంధించి ప్రతిటిలో వచ్చే ధర వరిల్లో లేదని; ఈ సంవత్సరం విరుగుడులో కొత్తధాన్యం రూ 1400, 1450 కంటే ఎక్కువలేదని; ఆ ధరకు కూడా కొనేవాళ్ళు లేరని రైతులు బలో మథనున్నారు.

★

In the Court of the Motor Accident Claims Tribunal (Addl. Dist. Judge) Nellore

O. P. No. 519/87

Gandam Ramaiah and other -Petitoners

P. Rami Reddy & another -Respondent

1) P. Rami Reddy (Bus owner) Bus No. A.P.N. 3108 S/o Subbarami Reddy 16/242, Trunk Road Nellore.

పై పేరుకు ఒ. పి. పందు పిటిషను దారు నష్టపరిహారము కోరుతూ పిటిషను దాఖలు చేసుకొని యున్నారు. మిమ్ము లను 1వ ప్రతివాదిగానూ చేర్చియున్నారు ఇచ్చిరిపత్రితిమే పేరు పంపబడిన ఒకేపలు లన్నను 19.2.1990 తేది ఉదయం 10.30 గంటలకు పైకోర్టువారు ఎదుట మీరు స్వయముగాగాని, మీ తరపున వకీలు ద్వారాగాని హాజరై తగుజవాబు సమర్పించ లేనియెడల మీ వరోక్షములో కేసు తీర్మానించబడునని తెలియపర్చనైనది.

పి. బలరామయ్య

పిటి తరఫు అడ్వొకేట్

శ్రద్ధాంజలి

డా॥మేగుంట వనమ్మగారు

11-2-90 తేది స్వర్గస్తులైరి.

ఆమెకు దైవసాన్నిధ్యంలో చిరశాంతి కలగాలని ప్రార్థిస్తూ శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాము.

అల్లుడు-కుమార్తె	:	దేవిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి-నిర్మలమ్మ
మనుమడు	:	దేవిరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి-స్వర్ణలత
మనుమరాలు	:	ముంగర శైలజ-రామలింగారెడ్డి

— నెల్లూరు

శివారెడ్డి పద్యాలు

పెద్దగూండ యముడు
పెద్దనోటు తీగి పొమ్మని కాయమ్ము
వెళ్లి బ్లాకోరి పూగలేరు
వెంటబోరు, ఏమి మిగిలి గుళ్లోకు
పోక్కి బాటలకు పడుకులేదు!

కూకబెట్టినావు కోట్లసిద్ర బ్యాన్ని
మూలి దారిపాపు మూలిగద్దె,
మృత్యుదేవతొచ్చి ముంగిట్లోగూర్చొని
నమ్మవంటె ఎవడు రావచేదే!

పూలివాడు మొదలు కోటీశ్వరుడుదాక
అందరొకటె, లక్షమైపోయాం
కాకి కీడివాక బయలుదేరాల్సిందె
పుండుకీడు పెద్దగూండ యముడు!

ఎవడు కార్య దిద్దెదవక నీకైనోడ
వెళ్ళిపొమ్మనాడు వెంటవచ్చి
రాకపులేరు యెవ్వడున్నంత సేపేర
పచ్చిమోసం గుడుసు ప్రతిది వదుచి!

పన్నెపొయ్యి నీవు సాధించెదేమ ది
రామపోడు వట్టి రైలులార్లి!
అన్నదాత పుట్టిమీద ది యువరోం
విస్మరింకు వున్న విషయమిది!

సబ్సిడీ రైతుపథకం

ఎవరికోరకు సబ్సిడీ రైతుపథ మ్ము
పంపకమ్ము వింతపాలిటిదు.
సగము ఓట్లకోరకు సగము పేదసాదా
కొరకు ఓట్లురేంది కోట్లుబన్ను!

ఇస్తే పేదసాదకెవ్వరొద్దంటారు
యింతకంటె పుణ్యమేదిలేదు
అన్నిదిల్లో బెస్టు అన్నదానంపస్తు
నాటుపురము కడికి నాకుదెబ్బను!

ఎవరున్నవాళ్ళు, యుదరండి లేనోళ్ళు
యింపుమింటు యిప్పుడెల్లరొక టి
పడదికోరకు బెడుపాట్లు, సేవంటుంట
వయసుకొర్ని యేదో వాగుతుంది!

సింహపురి

(4వ పేజీ తరువాయి)

పల్లిపాడులో ఒక ఉచిత వైద్య శిబిరం నిర్వహించింది. నేత్రవైద్యుడు డాక్టర్ రాజా, పళ్లడాక్టరు శ్రీ రామమోహన, చర్మవ్యాధుల నిపుణుడు డాక్టర్ నాగార్జున హోమియో వైద్యుడు డాక్టర్ సత్యనాథ్ శిబిరంలో పాల్గొన్నారు. 800 మందిని పరీక్షించి మందులిచ్చారు. పినాకినీ లిప నేత సంస్థ అధిపతి శ్రీ [illegible] శిబి రాకి సహకరించారు.

సమత రక్తదాతల సంస్థ రెండవ వార్షికోత్సవం

జేమ్స్‌గార్డెన్స్‌లోని సమత వాలంటరీ బ్లడ్ డోనర్స్ అసోసియేషన్, సింహపురి ఓల్డ్‌బాయ్స్ అసోసియేషన్ సంస్థల ద్వితీయ వార్షికోత్సవం ఇటీవల జరిగింది. నెహ్రూ యువకేంద్రం కోఆర్డినేటర్ శ్రీ కె. సుధాకరరెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. భారత స్వచ్ఛంద రక్తదాతల సంఘం వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి డాక్టర్ కట్టమంచి మహాలక్ష్మి ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేశారు. అమెరికన్ ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ మేరి జేన్, శ్రీ పి.వి. సుబ్బారావు, శ్రీ ఎన్. రామమూర్తి, శ్రీ పి. సి. రెడ్డి తదితరులు మాట్లాడారు. సంస్థ అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. రవీంద్ర నివేదిక సమర్పించారు. సంస్థతరఫున 10 తరగతిలో మంచి మార్కులు తెచ్చుకున్న ఎల్. వాసుదేవ రావు, ఉ. వి. వి. ఎల్. కుమారరెడ్డి, కె. జయశ్రీలకు బహుమతులిచ్చారు.

శ్రీ ఐ. వెంకటేశ్వర్లు సభకు స్వాగతం చెప్పారు; శ్రీ ఎన్. వి. రవికుమార్ వందనాలు చెల్లించారు. తర్వాత బహిరంగ రక్తదాన ప్రదర్శన జరిగింది.

ఇ. ఎస్. ఆర్. హైస్కూలులో లయన్స్ గవర్నర్

మూలపేటలో, నెల్లూరు లయన్స్ క్లబ్ దత్తత తీసుకున్న ఇ. ఎస్ ఆర్ మునిసిపల్ హైస్కూలును, లయన్స్ గవర్నర్ శ్రీ సీలి శ్రీరామమూర్తి 4 తేది సందర్శించారు. ఈ సందర్భంలో విద్యార్థులకు వైద్యపరీక్ష, వనమహోత్సవం వ్యాసరచన పోటీ తదితర కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. హెడ్మాస్టర్ శ్రీ బండారు రఘురాములకు ప్రశంసాపూర్వకంగా గవర్నర్ మొమెంటో బహూకరించారు.

నేను గౌడ నాయకుడ్ని కాదు- అంకయ్యగౌడ్ ఉవాచ

నెల్లూరు జిల్లా గౌడ సంక్షేమ సంఘం సమావేశం 11 తేది నెల్లూరులో జరిగింది శ్రీ రావూరు అంకయ్యగౌడ్ అధ్యక్షించారు. శ్రీ నాయుడు రామప్రసాద్, వెంపులూరి పుల్లయ్య, దాసరినరసింహులు, ముక్కంటి రాజు తదితరులు మాట్లాడారు.

అంకయ్యగౌడ్‌గారు తాను వెనుకబడిన తరగతుల వారందరికీ నాయకుడ్ని కాబట్టి, గౌడకులానికి పరిమితం చేయవద్దని ప్రతినబూనారు. అయితే గౌడ సంఘం ఆఫీసు భవనానికి 50 వేలు, హాస్టల్ భవనానికి లక్ష రూపాయలు తన సొంతంగా ఇస్తానని ప్రకటించారు. కల్లుగీత కార్మికులకు ప్రమాద రక్షణ కల్పించాలని, వృద్ధులకు పెన్షన్ ఇవ్వాలని, పర్మనెంట్ లైసెన్సు విధానం అమలుచేయాలని కోరారు.

తర్వాత సంఘానికి ఎన్నికలు జరిగాయి. గౌరవాధ్యక్షుడిగా శ్రీ రావూరు అంకయ్య గౌడ్, అధ్యక్షుడుగా శ్రీ కోసూరు గోవిందయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ గలిబ [illegible] ఉపాధ్యక్షులుగా శ్రీ కె. పులూరి మల్లయ్య, తిరుమల నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శిగా శ్రీ పర్వతాలం దినరావు రాజా, కోశాధికారిగా జానా మోహనరావు ఎన్నికైనారు.

టెలికమ్ ఉద్యోగుల బలిదానం

నెల్లూరు టెలికమ్ సర్వీసెస్ ఎంప్లాయీస్ కల్చరల్ అసోసియేషన్ సభ్యులు రిపబ్లిక్ దినోత్సవం సందర్భంగా కస్తూరిబా కళాక్షేత్రంలో 'బలిదానం' నాటిక ప్రదర్శించారు. అరసుగుల కాశీబాబేవి విగ్రహంతో ప్రత్యేకమైన దేవాలయం సెట్టింగ్ వేసి ప్రేక్షకులను ఆకర్షించారు.

అక్కురాజు రఘురామయ్య, పొన్నాల రామసుబ్బారెడ్డి, కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యం ఎ. మోహనరావు, పి. మహబూబ్‌ఖాన్ ఎం. ఓ. మున్షీర్, బిల్లా దాస్, వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీమతి కోటీశ్వరిదేవి, శ్రీమతి ఎస్. మల్లీశ్వరి ఈ నాటకంలో నటించారు. కళాకారులందరికీ బహుమతులిచ్చారు.

మహిళామండలి చిత్రలేఖనం

భారతి మహిళామండలి ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల చిత్రలేఖన పోటీలు నిర్వహించారు. నెల్లూరు ఎమ్మెల్యే శ్రీ జె కె రెడ్డి విజేతలైన బాలబాలికలకు బహుమతులు పంచారు. సభకు రిటైర్డ్ కలెక్టర్ శ్రీ టి. మునిరత్నం అధ్యక్షించారు. డి పి ఆర్ ఓ శ్రీ ఎం. రామమూర్తి యువకేంద్ర సుధాకర్ రెడ్డి, కడప వయోజనవిద్యా డైరెక్టర్ శ్రీ రంగారెడ్డి తదితరులు మాట్లాడారు. మహిళామండలి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి అరిగెల రాజేశ్వరమ్మ స్వాగత వందనాలు చెప్పారు.

సుజాత వర్ధంతి

శ్రీ స్వేచ్ఛా పిహెచ్, మహిళా ఉద్యమ నాయకురాలు సుజాత ప్రథమ వర్ధంతి 4 తేది టౌన్‌హాల్ రీడింగ్‌రూంలో జరిగింది. డాక్టర్ శారద సభ నధ్యక్షించారు. జనసాహితి రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యుడు డాక్టర్ బి. సూర్యనారాయణరెడ్డి, ఎ పి టి ఎఫ్ జిల్లా నాయకుడు శ్రీ ఇ లక్ష్మణరావు, డి ఎస్ ఒ నాయకురాలు ఎస్ లలితకుమారి, రైతుకూలీ సంఘం నాయకుడు జె కిశోర్ బాబు తదితరులు నెల్లూరు జిల్లా స్త్రీ సమస్యల పోరాటంలో స్వర్గీయ సుజాత నిర్వహించిన పాత్రను ప్రశంసించి, ప్రస్తుతించారు.

గ్రిగ్ పోటీలు

జిల్లాస్థాయి గ్రిగ్ మెమోరియల్ ఆటల పోటీలను గతనెలలో దర్గామిట్ట టి ప్రభుత్వ హైస్కూలులో నిర్వహించారు శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామరెడ్డి పినాకిని జెవరెజెస్ చిదంబరం, రత్నం కోచింగ్ సెంటర్ శ్రీ కె వి రత్నం, వనమల్లపూడి బాబు, నాగరాజం ప్రొవిజన్స్ సుబ్బారావు, మెక్లిన్స్ క్లబ్ తరఫున శ్రీ కలవకూరు చంద్రశేఖర రెడ్డి తదితరులు ఈ పోటీలకు ఆర్థిక సహాయం చేశారట.

పోటీలను టి ప్రభుత్వ చేర్మన్ శ్రీ దేగా నారసింహారెడ్డి ప్రారంభించారు. డి ఇ ఓ శ్రీ వి. శ్యామలరావు తదితరులు మాట్లాడారు. ముగింపు సభను ఎమ్మెల్యే శ్రీ జె. కె రెడ్డి అధ్యక్షించారు. రాపూరు ఎమ్మెల్యే శ్రీ నువ్వుల వెంకటరత్నంనాయుడు, కౌన్సిలర్ శ్రీ కె వి రాఘవరెడ్డి తదితరులు మాట్లాడారు హెడ్మాస్టర్ శ్రీ రాధాకృష్ణారెడ్డి, స్వాగతం, శ్రీ బి మనోహర్ వందనాలు చెప్పారు. ★

రైతుసదస్సు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

రైతులకు ఎక్కువ అవకాశం కల్పించ బడిందని, ఇది అన్యాయమని పాలకైన రైతుల్లో తీవ్రమైన అసంతృప్తి ద్యోతకమైంది వింతే; శాసనసభ్యులు తదితరులు తమకు లాభంగా చెప్పుకొని వెళ్ళిపోతో ఆశతో సదస్సుకు తరలివచ్చిన రైతులకు అవకాశమివ్వకుండ బాగుండేది. ఒక దృష్టితో ప్రారంభమైన పవిత్రాశయం పెద అనం సంజీవరెడ్డిగారితో ముగిసిం ది.

వేదికమీద వందమందికి తక్కువ లేకుండా ఆసీనులయ్యారు. వేదికెక్కడం అపూర్వగౌరవమనుకున్నారుగాని, పాపం అనుకోవడానికికూడా లేకుండా గంటలం వర్కు తన పిట్టగిల పున కూర్చోవం సి వచ్చింది. వేదికమీదకు పిలవడం గౌరవం అన్నట్లంగా పిలిచ్చిలాళ్ళ భావిస్తారు; వేదికమీదకు పిలిపించుకోవడం గొప్ప గుర్తింపుగా పిలువబడేవారు భావిస్తారు ఈ విశేషాల ప్రక్కన కూర్చోనివున్న ఒకవ్యక్తి పిల్చేవారినోట్లో పేరుందగనే ఎగిరిగంతేసి పైకిపోయాడు. వ్యక్తులలోని లోబలహీనతను గమనించే వేదికమీద నాయకులు పిల్చి అభిమానాన్ని సంపాదించుకుంటారు కాని కొందరు ఈ మర్యాదను ఒక శిక్షగా భావిస్తారు.

మొన్న వేదికమీదకు ఆహ్వానింపబడిన ఐ. ఎ. ఎస్. అధికారులు శ్రీయుతులు హెచ్. కె. బాబు, శ్రీ జయప్రకాష్ నారాయణ్, అజయ్ కల్లం ప్రభృతులు ఎంత పిలిచినా పైకిపోలేదు బలవంతంమీద కొందరు పైకిపోయి దణ్ణం పెట్టి దిగి వచ్చారు; హెచ్ కె బాబు మాత్రం క్రింద తనసీటువద్ద నిలబడే నమస్కరించారు. ఇంత కూ చెప్పవచ్చిందేమంటే ఇంత ఎక్కువమందిని వేదిక ఎక్కించడం అనవసరంకాదా అని!

గతవారం సదస్సు వార్తా కథనంలో ఉద్యానవనాలశాఖడైరెక్టరుగారి పేరుఅబ్దుల్ కలాం అని పొరపాటున వ్రాశాము. ఆయన అసలుపేరు అజయ్ కల్లం; ఇంకా వివరణ చెప్పాలంటే కల్లం అజయ్‌రెడ్డి; స్వగ్రామం బాపట్ల సమీపం; ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసరు. ఈ పొరపాటుకు పాఠకులు క్షమించాలి.

పేర్లపొరపాటు కొత్తదేంది పొట్టిగా పెట్టుకోవడంవల్ల కొన్ని సమయాల్లో పొరపాటు పడవలసి వస్తున్నది. మొన్న సామర్లకోట నుండి ఇద్దరు రచయితలు కారు ప్రమాదంలో దుర్మరణం పాలయ్యారు. అందులో ఒకరు రాంషా. ఆ పేరు చదివినప్పుడు ఆయన ఏ ఉత్తరదేశీయుడో అనుకున్నాను; కాని ఆయన అసలుపేరు దర్భా రామశాస్త్రి; పచ్చి తెలుగువాడు. స్వర్గీయ వల్లూ అనంతరాములు ఢిల్లీ రాజకీయాలకు పోయిన తర్వాత తన పేరును ఎ. ఆర్ మల్లుగా మార్చుకున్నాడు. తెలియనివారికి మల్లు అనేసరికి అది మెట్టూరుమల్లా బాలేమల్లా అనే సందేహం కలిగింది కొత్త కేంద్ర తెలుగు మంత్రి శ్రీ ఉపేంద్ర ప్రమాణ స్వీకార సమయంలో పర్వతనేని ఉపేంద్ర అని పత్రంగా పూర్తిపేరు చదివారు. అట్లా వుండాలి!

ఎగ్జిబిషన్ పేరుతో మొత్తం 17 స్టాళ్ళు పెట్టారు; అందులో పది వివిధ శాఖలకు చెందినవి; ఏడు ప్రైవేటువి. ఈ స్టాళ్ళలో అరోపేదు తెగుళ్ళ మందులకు సంబంధించినవి వ్యవసాయ లేనందువల్లనేమో కొన్ని ప్రభుత్వశాఖలవారు బొమ్మలు తగిలించి సరిపెట్టుకున్నారు. ఉద్యానవనశాఖ వారి స్టాలులో నెల్లూరు బజారులో కొని తెచ్చారో, లేక ఇతర దొడ్ల నుండి తెప్పించారోగాని క్యాబేజీ, కాలిఫ్లవర్, ముల్లంగి వగైరాలు తెగుళ్ళబలిసి వుండినాయి. నెల్లూరుకు సంబంధించినంత వరకు ఈ ఎగ్జిబిషన్ నిరుపయోగమైనదనే చెప్పాలి. గతంలో రంగడి తిరునాళ్ళ సమయంలో వ్యవసాయ ప్రదర్శన పెద్దఎత్తున ఆకర్షణీయంగా జరిగేది వ్యవసాయశాఖ శాఖోపశాఖలుగా విస్తరించింది కాబట్టి ఇప్పుడు అటువంటి మంచిపనులేవి తలపెట్టలేకున్నది!

ఎందరు గమనించారో ఏమోగాని, సినిమా సెట్‌లోవలె సదస్సు వేదికమీద అప్పటికప్పుడు కాయలతోటి ఒక మామిడి చెట్టును సృష్టించారు! నిజమైన పొట్టి మామిడి రకం అనుకునేరు; మంచి కొమ్మ ప్రతిష్టించి దానికి కాయలు కట్టి చెట్టుగా భ్రమింపజేశారు!

విత్తనాల సంస్థ నుండి తీసుకపోయి పోసిన విత్తనాలు ఒక్కటీ మొలకెత్తలేదని ఒకరైతు ఫిర్యాదుచేశాడు. మంత్రి దానికి రామాయపట్నం మర్మం చేశాడు—ఆ ఒడిములో సగం సంస్థ రైతుకు వాపస్ ఇచ్చేటట్లు, సగం రైతుభరించేటట్లు—అదీ మంత్రిగారి తీర్పు!

వ్యవసాయశాఖకు సంబంధించి ఏ పి పద్దుక్రింద సబ్సిడీమొత్తాలు కేటాయింపులు ఇచ్చాలు సభకు నివేదించమని మంత్రి వ్యవసాయశాఖ జాయింట్ డైరెక్టరు గారిని కోరారు కోటిరెడ్డిగారు బలవంతపు బ్రహ్మచార్యంగా చదవక తప్పలేదు! వ్యవసాయశాఖ పుట్టినతర్వాత లేనివద్దతిఇది; మంత్రి కొత్తగా ప్రవేశపెట్టించారు పూర్వంసబ్సిడీలు భాగాలుగా పంచుకొని తిని జీర్ణమైపోయినతర్వాతగాని రైతుకు కేటాయింపులు తెలిసేవికావు!

కొసమెరుపుగా ఒకమాటచెప్పి ఈ విమర్శనాత్మక విశేషాలను ముగిస్తాము వైభవం సిపిఐదేమంటే ఉకిమని జనార్దనరెడ్డి అని చెప్పిందట. తాసు మరొక ది కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేసినా, మరొకరు తన కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేసినా అద్భుతంగా ఆడంబరంగా వుండాలి శ్రీ జనార్దనరెడ్డికి. ఆ సాంప్రదాయానికి ప్రతిబింబంగానే వుంది రైతు సదస్సు! —మా. వి ★

పంచాంగం

మహాశివరాత్రి

23 తేది త్రయోదశి శుక్రవారం మహాశివరాత్రి

ఈవారమున ముహూర్తములేవియులేవు

ఫిబ్రవరి తిథులు

మాఘమాసం-

17 శని సప్తమి ఉ. 9.16 గం. వ.
18 ఆది అష్టమి ఉ. 11.10 గం. వ.
19 సోమ నవమి ప. 12.40 గం. వ.
20 మంగళ దశమి ప. 2.40 గం. వ.
21 బుధ ఏకాదశి ప. 3.40 గం. వ.
22 గురు ద్వాదశి ప 4.15 గం. వ.
23 శుక్ర త్రయోదశి ప. 4.10 గం వ.

-స్వయంపాకుల శ్రీనివాసులు ఎం.ఎ.

రఘుపతి అవార్డు ఈసారికి ఇంటూరికి ఇస్తారా?

దక్షిణభారత సినిమా సాంకేతికవర్గ సమితి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిలించేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, మద్రాసు తెలుగు ఫిలిమ్ ప్రొడ్యూసర్స్ కౌన్సిల్, మద్రాసు తెలుగు ఫిలిమ్ జర్నలిస్టుల సంఘం, దక్షిణభారత చలనచిత్ర కార్మికుల సమాఖ్య, ఇంకా చిత్రసీమలోని ప్రముఖులెందరో రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డును స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, పాత్రికేయుడు కళాప్రపూర్ణ ఇంటూరి వెంకటేశ్వరరావుకు ఇవ్వాలని చేసిన ప్రతిపాదనను మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఎన్. టి. రామారావు పెడచెవిని పెట్టి, 'రవ' అభ్యున్నతికి దోహదం చేసినవారికే ఇచ్చినవిషయం అందరూ ఎరిగినదే.

అసలు ఇంటూరి చారిత్రక పరిశోధన ఫలితంగానే తెలుగు సినిమా పరిశ్రమకు రఘుపతి వెంకయ్య చలనచిత్ర పితృదేవులన్న విషయం తెలిసింది. ఇంటూరి కృషి వల్లనే మన రాష్ట్రప్రభుత్వం 1981 లో 'రఘుపతి వెంకయ్య' అవార్డును ప్రవేశపెట్టి, తెలుగు సినిమా పరిశ్రమ అభ్యుదయానికి విశిష్ట సేవను అందజేసిన వ్యక్తికి ఏటేటా ఇస్తోంది.

'స్వరాజ్య, కొంజాయి క్రానికల్' వగైరా అగ్ర దినపత్రికలకు పనిచేసిన ఇంటూరి తెలుగులో ప్రథమ ఫిలిమ్ మాస పత్రిక 'చిత్రకళ'కు సంపాదకత్వం వహించారు. 1945 లో మద్రాసు సినీ వర్కర్స్ యూనియన్ స్థాపించారు. కె.వి. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం, టి. వి. గోపీచంద్‌ల వద్ద సహకార దర్శకులుగా పనిచేశారు. 'కథానాయిక మొల్ల' చిత్రకథ ఈయనదే. 82 ఏట ప్రవేశించినా ఇప్పటికీ ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉద్యమాలలో పాల్గొనే ఇంటూరికి 'రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డు' ఈ సంవత్సరమైనా దక్కాలని పలువురు చలనచిత్ర ప్రముఖులు ఆకాంక్షిస్తున్నారు.

ఆ వృద్ధ యోధుణ్ని సత్కరించడం ప్రభుత్వ కర్తవ్యం!

"హోటల్ నవీన్"

విజయనిర్మల గృహం ఎదురుగావున్న డబ్బింగ్ థియేటర్‌ను హైదరాబాదుకు మార్చి, ఆ స్థానంలో వచ్చే ఉగాదినాటికి "హోటల్ నవీన్" ప్రారంభించనున్నారు. ఎ సి., టి వి., ఎస్. టి. డి. ఫోన్ సౌకర్యాలు ప్రతి గదిలో వుంటాయట. అత్యంతాధునికంగా ఆ హోటల్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని విజయనిర్మల ఆశయం. విజయకృష్ణా మూవీస్ 18 వ చిత్రం "భారతమాత", ఇందులో విజయనిర్మలే టైటిల్ పాత్రను పోషిస్తుందని ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కర్లేదు. ★

'కొత్తపెళ్ళికూతురా రా' లో రాధిక, రాజేంద్రప్రసాద్

దర్శకులు తీసిందే చిత్రం కాదు- ప్రేక్షకులు కోరిందే చిత్రం!

'సినిమాలోదమ్ముంటే బాగాఆడుతుంది' ఇది తెలుగుచిత్రపరిశ్రమలో అందరినోట తరచు వినిపించేమాట. ఆ 'దమ్ము' కోసం మాస్ హీరో, హీరోయిన్ల డ్యూయెట్లు, బీభత్స పోరాటఫైట్లు, షరామామూలే. హింసాప్రవృత్తి, నేరాలు, జుగుప్స, అనవసర అంగప్రదర్శనలు దాదాపు ప్రతి చిత్రంలోనూ 'అనవసరం'గా విజృంభించాయి.

అయినా, థియేటర్‌లో సినిమాచూసి బయటకు వచ్చిన ప్రేక్షకుణ్ని 'ఎలా ఉంది సినిమా?' అని అడిగితే, 'ఫరవాలేదు,' అనేవారు. ప్రేక్షకుడినోట 'బాగుంది' అనిపించిన చిత్రాలు 'అంకుశం, గీతాంజలి, శివ' లాంటివి వేళ్ళమీదలెక్కపెట్టవచ్చు. ఇదివరకటిలాగా సినిమా అంటే 'హీరో' మాత్రమే అనేరోజులుపోయాయి. ప్రేక్షకుడి అభిరుచిస్థాయి పెరిగింది. చలనచిత్రాలకు అవసరమయ్యే ఉత్తమ ధోరణి, సత్సంప్రదాయ సిద్ధాంతం, కథాపరమైన మానవతావాదంతోపాటు సన్నివేశ రూపకల్పనలో అద్భుతమైన టెక్నిక్‌ను ఆశిస్తున్నారు ప్రేక్షకులు. అనవసరంగా సాగదీయకుండా, చెప్పేవిషయాన్ని సూటిగా చిత్రీకరించడాన్ని అభిలషిస్తున్నారు. చిన్న చిన్న లోపాలనుకూడా ఎత్తిచూపే పరిశీలనాశక్తి నేటి ప్రేక్షకులలో కనిపిస్తోంది. ఛాయాగ్రహణం, కూర్పు, సౌండ్ ఎఫెక్ట్స్ గురించికూడా ప్రేక్షకుడు చర్చించే స్థితికిఎదిగాడు. ప్రేక్షకులు మారారుగనుక ఇక దర్శక నిర్మాతలు మారవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఫార్ములా గిరను దాటకపోతే ఇక విజయాన్ని సాధించడం అంత తేలికకాదని గుర్తించాలి. ప్రేక్షకులు భరించలేని పరిస్థితి ఏర్పడకముందే కొత్త మార్గాలు అన్వేషించాలి. లేకపోతే ఇటువంటి చిత్రాలనుతీసి ప్రయోజనంలేదు.

మద్రాసు సినిమా వార్తలు

నెల్లూరు "నాయకురాలు"

నెల్లూరీయుడు కె. సత్యారెడ్డి ఎప్పుడూ బిజీగా ఉంటారు. ఈయన కథ, స్క్రీన్‌ప్లే దర్శకత్వంలో సినిమాస్కోప్‌లో డి. ప్రభాకర్ నిర్మించే "నాయకురాలు" చిత్రంలో శారద, సీత, భానుచందర్, ఆహుతి ప్రసాద్, రంగనాథ్, శ్రీధర్, నాగబాబు ఆదిగాగలవారు నటిస్తున్నారు.

చిత్ర పరిశ్రమ డల్‌గా ఉంది

మద్రాసులో ఇప్పుడు చిత్రాల షూటింగులు బాగాతగ్గాయి. పెద్ద చిత్రాలు ఒకటీ అరా ఔట్‌డోర్‌లో షూటింగులు జరుపుకుంటున్నాయి. వాటిపరిస్థితి మొత్తంమీద అయోమయంగానేవుంది. జనవరినుంచి విడుదలైన చిత్రాలలో విజయవంతమైన వాటిని వేళ్ళమీద లెక్కపెట్టవచ్చు. ఈఏడు తయారయ్యే చిత్రాల సంఖ్య బాగా తగ్గిపోవచ్చని అనుకుంటున్నారు. ఇదీ ఒకందుకు మంచిదేగా!

ప్రకటన చిత్రాల్లో పారితోషికం లక్షలులక్షలు!

'గోద్రెజ్, సింథాల్' సోప్ వాడే ప్రకటన హ్రస్వచిత్రంలో పాల్గొన్నందుకు హిందీ నటుడు వినోద్‌ఖన్నా పుచ్చుకున్న పారితోషికం రెండులక్షలరూపాయలు. నేషనల్ పానసోనిక్ సంస్థ ప్రకటన చిత్రంలో కనిపించినందుకు మిథున్ చక్రవర్తి నాలుగులక్షలు వసూలు చేశారు. క్రియేటివ్ యూనిట్ తయారుచేసే

—తరువాత 11వ పేజీలో

విద్యారణ్యంలోని క్రూరమృగాల దుర్మార్గాలపై సమరం

◂ నేటి చరిత్ర ▸

చిత్ర సమీక్ష

గిద్దలూరు గోపాలరావు

ఈనాటి మన స్వతంత్ర భారతంలో ప్రతివిషయమూ ఘనతవహించిన ఒక చరిత్ర అవుతుంది. ప్రతివిషయానికి విషపూరితమైన చరిత్ర సృష్టించటం స్వార్థపరుల బ్రతుకువిధానమవుతూవుంది. చరిత్రకు పనికొచ్చే అనేక విషయాల్లో, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యాబోధన పీఠమధ్య గాంధర్వాలు అన్న విషయాలను, నిర్మాత శ్రీమతి టి. శారదారెడ్డి దర్శకుడు ముత్యాల సుబ్బయ్య, ముఖ్యాంశాలుగా తీసుకొని 'నేటిచరిత్ర'గా చూపించారు.

అనాటి గురుకులంలోని చదువుకు ఈనాటి గురువనుకర్తే చదువులకు పోలికలు, తేడాలు చూపారు. అనాడు ఎంతటి మహారాజులైనా తమబిడ్డలను గురువుల దగ్గరకు తీసుకపోయి వినయ విధేయతలతో గురువుకు అప్పగించేవారు, శిష్యులు కూడా గురువుని దైవంగా చూచుకుంటూ భక్తిశ్రద్ధలతో విద్యనభ్యసించేవారు. ఈనాడు ఇది శూన్యం. అంతేకాకుండా ఆనాడు గురుకులాలు అడవుల్లో క్రూర మృగాల మధ్య వుండేవి. అయినా అవి విద్యార్థులకుగాని గురువులకుగాని హానికలిగించేవికావు. మరి ఈనాడు విద్యారంగాలు నగరాంలోవున్నా ఇందులో అడవిమృగాలనుమించిన క్రూర మృగాలున్నాయి. విద్యారంగాన్ని ఈ మృగాలు అవినీతిమయం చేస్తున్నాయి. కాలేజీ ప్రాంగణాన్ని రాజకీయరంగం చేస్తున్నాయి. గ్రూపులు తయారుచేసి పగా ప్రతీకారాలు పెంచుతున్నాయి. కక్ష సాధింపుతో సహవిద్యార్థులను హింసిస్తున్నాయి. విద్యార్థినులను మానసికవ్యథకు గురిచేస్తున్నాయి. గురువులను చిత్రహింసలపాలుచేస్తున్నాయి. సమ్మెలు, బంద్‌ల పేరున వ్యక్తిగత వైరం సాధిస్తున్నాయి. ప్రజాసంపదను సర్వనాశం చేస్తున్నాయి. వీటన్నిటినీ ప్రోత్సహించే పెద్దలున్నారు. చూస్తూవూరుకునే ప్రబుద్ధులున్నారు. చూసీ చూడనట్టుపోయే చట్టసభాదులున్నారు. విద్యార్థిదశలోవున్న తమ పిల్లల బాగోగులు చూచుకోని తల్లిదండ్రులు ఉన్నారు. ఈ విషయాలన్నీ పాతవే అయినా దర్శకుడు కొత్తజీవంతో ఆసక్తికరంగా చూపాడు.

చిత్రం అనాటి గురుకులంలోని పవిత్ర వాతావరణంతో ప్రారంభమవుతుంది. ఈనాటి విద్యాసంస్థల్లో స్థావరం ఏర్పరచుకున్న భయంకర విభాగంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. విద్యార్థులలో మార్పుతెచ్చి ముగుస్తుంది.

ఈ చరిత్రకు సూత్రధారుడు వినయ్. ఇతను పార్లమెంటు మెంబరూ, కాలేజీ కమిటీ అధ్యక్షుడూ అయిన వల్లభరావు (గొల్లపూడి) కుమారుడు. తండ్రి ప్రోత్సాహంతో కాలేజీలో వినయ్ చెయ్యని దుండగాలు లేవు. విద్యాసాగర్ (సుమన్) అనే యువలెక్చరర్ విద్యార్థుల్లో మార్పు తెస్తాడు.

విద్యార్థుల సమ్మె కాలంలో ఏడుకొండలు అనే విద్యార్థి తన తల్లిదండ్రులు ప్రయాణిస్తున్న బస్సునే తగలబెట్టడం, అందులో తల్లి దహనమైపోవటం, ఇది తెలుసుకున్న ఏడుకొండలు, జాతీయపతాకం కట్టివున్న

—తరువాత 11 వ పేజీలో

ఉత్తర క్రియలు

కొడవలూరు వాస్తవ్యులు స్వర్గీయ
సిద్దారెడ్డి వెంకటసుందరరామరెడ్డి
గారి సతీమణి, మా అవ్వ

శ్రీ దేవమ్మగారు

7-2-90 తేది బుధవారం
స్వర్గస్థులైనారు.

వారి కర్మక్రతువులు
21-2-1990 తేది నిలుపు
22-2-1990 తేది ఎత్తురేవు
కొడవలూరులో మా స్వగృహమున
జరుగును. కావున బంధుమిత్రులు
తెలియగోరుతాము.

మనుమడు
సిద్దారెడ్డి సుందరరామరెడ్డి

ముంగర విశ్వనాధరెడ్డి- అల్లుడు
ముంగర విక్రమ్‌కుమార్‌రెడ్డి- మనుమడు
ముంగర వెంకటసుబ్బమ్మ- కుమార్తె
కావలిరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి - అల్లుడు
కావలిరెడ్డి విద్యావతమ్మ- కుమార్తె

పెండ్లిండ్లు

1989

మూడు మాసాలుగా పెళ్ళిగాఢతలేసే వర్షాకాలవర్షాల వాహహాపాతకుల వరకు పాతవైనా సుదూరాన వున్న పాతకులకు కొత్తగానే వుంటాయి. అందువల్ల కొంతో వాన్ని పాతబడకుండా ఇవ్వదలిచినట్లుంది

* * *

ప్రతిభ చూపిన కుడకవనగలవారికి వున్నార నిలదొందుకోవడానికి ఎవ్వరి చేయూత అవసరంలేదు; ప్రారంభంలో ప్రవేశావకాశం లభిస్తే తమంతటాము తమ కళాపైపైకివిక్కిపోతారు. అటువంటి అసామాన్యస్థాయి నందుకున్న సామాన్యుడు— గురువిందపూడివాసి శ్రీ ఎం రామరెడ్డి. న్యాయశాస్త్ర పట్టభద్రుడై నెల్లూరులో భూమి అభివృద్ధి బ్యాంకి వుద్యోగంలో చేరిన శ్రీ రామరెడ్డి ఆ రంగంలో రాష్ట్ర దేశ హద్దులను గూడా అధిగమించి రేనాడు బ్యాంకుల సమితి సలహాదారుగా సమున్నతస్థానాన్ని అందుకోగలిగాడు, అలంకరించగలిగాడు,

ఆ అదృష్టశాలి శ్రీ రామరెడ్డి కుమారుడు, మేధస్సులో తండ్రికి తీసిపోడనిపించే శ్రీనివాస్ ఎం. బి ఏ, సి. ఐ ఎం. ఏ. (యుకె) పరిణయం, మదనపల్లి సంపన్న రాజకీయ కుటుంబానికి చెందిన డాక్టర్ టి. ఎన్. రఘురామరెడ్డి తనయ రాధిక బి. ఎస్‌సి. తో నవంబరు 30 తేది హైదరాబాదు. ఖైరతాబాదులోని శ్రీధర్ ఫంక్షన్ ప్లాజాలో వైభవోపేతంగా జరిగింది

* * *

నెల్లూరు మూలపేట శ్రీ బొట్ల పిచ్చయ్య కుమారుడు; మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ శ్రీ బొట్ల నరసింహారావు తమ్ముడు రామారావు బి. టెక్, నెల్లూరు-లక్ష్మీపురం శ్రీ కంభంపాడు జయరామయ్య కుమార్తె కవిత వివాహం డిసెంబరు 12 తేది రంగనాయకులపేట శ్రీ రాఘవ కళ్యాణ మండపంలో జరిగింది

* * *

శ్రీ ఆస్కా రాఘవశ్యప్పరెడ్డి కుమారుడు, సుజీరాపుపేటరోడ్డులోని హెచ్. పి సి కిందరు, స్వర్గీయ కె వి. ఆర్ చౌహాన్ రుడు అజయ్; కావలి నస్తి సమీపం అమ్మపాళెం. శ్రీ డి రామచంద్రారెడ్డి కుమార్తె సుమ కళ్యాణం 9 తేది నెల్లూరు టవున్‌హాలులో జరిగింది.

* * *

ట్రంకురోడ్డు-సుధాకర్ మెడికల్స్ ప్రొప్రయిటరు శ్రీ సోమిరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంపుత్రిక నాగవెంకటశైలజ బి.ఎస్‌సి., అంకులపాటూరు - శ్రీ పెసల కృష్ణయ్య పుత్రుడు సురేష్‌బాబు బి టెక్ వివాహం 18 తేది బాలాజీనగర్ రామమందిరంలోని శ్రీ వాకాటి వరసయ్య త్యాగరాజ కళ్యాణ మండపంలో జరిగింది

* * *

ఎస్ పి. శైలజ పేరు తెలియనివారు, ఆమె గానం వినని వారు ఆంధ్రదేశంలో ఎవరుంటారు; ఆమె, సాంప్రదాయక కర్నాటక సంగీతం మొదలు, వేటూరువారి పచ్చి శృంగారపు పాటలవరకు సమాన ప్రతిభతో శ్రోతలను హొప్పించి, మెప్పించి, మురిపించి మత్తెక్కించే మధుర గాయకుడు శ్రీ ఎస్ పి బాలసుబ్రహ్మణ్యం చెల్లెలనే సంగతికూడా ఎరుగనివారుండరు. కాని శైలజ— "భావాతిపూర్వక త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవాల"కు అనుబంధ్యండంతో మంచి గమనంతో గళమెత్తి త్యాగరాజ కీర్తనలను సమ్మగానం చేస్తూ నెల్లూరు పుర వీధులలో సాగుతుంటే, వంటింటిలోని గృహిణి సైతం పరుగు పరుగున వచ్చి తన్మయంతో భక్తితో సమర్పించే కదలి కను తెగలిగిన గౌరవపాత్రుడు, కీర్తిశేషులు పండితారాధ్యుల సాంబమూర్తిగారి తనయ అనే విషయం పెక్కు మందికి తెలియకపోవచ్చు—

ఆ శైలజకు; మద్రాసు-బి.హెచ్ పి. ఎ. లో వున్నతోద్యోగంలో వున్న శ్రీ ఎస్. కృష్ణారావు కుమారుడు, 'శుభలేఖ' తో చిత్రరంగప్రవేశం చేసి ఆ చిత్రం పేరనే తన ఇంటి పేరుగా చేసుకున్న నటుడు సుధాకర్—

వివాహం 21 తేది మద్రాసు కోడంబాకంలోని శ్రీ రాఘవేంద్ర కళ్యాణమండపంలో సశాస్త్రీయంగా జరిగింది. సినిమా వారి పెండ్లంటే వైభవం సంగతి చెప్పాలా

1990

వివాహాలకు సంబంధించి కొత్త సంవత్సరం జనవరి 28 తేది తో ప్రారంభమైంది; అందువల్లనే ఏమో ఆరోజు పెండ్లిండ్లు ఎక్కువ—

ఆ పెండ్లి పత్రికలో వ్యక్తి పేరుంది గాని వూరిపేరులేదు; స్వస్థానం నెల్లూరు, కాపురం మద్రాసు, బహుశా కార్యస్థానం హైదరాబాదు— వీటిలో తన పేరుకి ఏ వూరిపేరు వేసుకోవాలి; ఆ సందర్భంలో వదిలేశాడో, లేక తాను సుపరిచితుడైన శ్రీమంతుడ్ని కాబట్టి తనను తెలియనివారెవరున్నారనుకున్నాడో ఏమో తెలియదు.

పేరు ప్రఖ్యాతులు, పదవులు హోదాల పిచ్చిలేని కంట్రాక్టరు, పాలమిత్రుడు వివాద రహితుడు శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి తనయుడు; అమెరికాలో ఎం. బి. ఎ పాసై స్వస్థానం తిరిగి వచ్చీరాగానే మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా నెల్లూరులోని సర్కార్ పేపర్ మిల్సు పాలనాబాధ్యతలు స్వీకరించి, తండ్రి ఐదువ గర్గించిన సుబ్బారెడ్డి; మద్రాసు— పల్లంది బంగారమయ్య అపూర్వ అదృష్ట శాలి, అసమాన ప్రతిభావంతుడు, పద్మ-అవార్డు గ్రహీత విజయ శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి గారి మనుమరాలు; బి. ఎల్. ఎన్. ప్రసాద్ గారి కుమార్తె లక్ష్మి అరతి వివాహం 28 తేది వడపళని విజయ శేషమహల్‌లో జరిగింది.

* * *

నెల్లూరులో ఒక వస్త్రవ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని నెలకొల్పిన అన్నమూరి సోదరులలో ఆనవవాడు డైమండ్స్ హౌస్ యజమాని అయిన పిరాంజనేయరావు; మూలపేట-లాలా ఎతిరాజులు కుమార్తె విజయలక్ష్మి వివాహం 28 తేది స్టోన్ హౌస్ పేట శ్రీ పాండురంగ అన్నదాన సమాజంలో జరిగింది

* * *

అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ అడిషనల్ డైరెక్టరుగా ఢిల్లీలో పనిచేస్తున్న వాకిలి స్వస్థానీయుడు శ్రీ వాకిలి వెంకటేశయ్య కుమార్తె; అందె సుగుణశీలుడు, ప్రయోజకరైన సత్సంతానాన్ని బడసిన వాకిలి మాతీకరణం వెంకటరమణయ్య పుణ్యదంపతుల మనుమరాలు గీత బి. ఇ.; భీమవరం వస్త్రవ్యాపారులు శ్రీ కిరాం అప్పారావు కుమారుడు భవానీవరప్రసాదరావు బి ఇ పరిణయం 31 తేది విజయవాడ పద్మాలయ కళ్యాణ మండపంలో జరిగింది.

కన్యాదానాన్నే వరకట్నంగా భావించిన వరుని తండ్రి ఔదార్యం అభినందనీయమే కాదు, ఆదర్శప్రాయంకూడా!

* * *

నెల్లూరు పశుసంవర్ధకశాఖ పాలకాపు, ప్రస్తుతం ఇందుకూరుపేటలో అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగావున్న డాక్టర్ ఎం జి శ్రీనివాసలు కుమార్తె యామిని; బోపాల్ 'భెల్' డిప్యూటీ జనరల్ మేనేజరు శ్రీ ఎ. ఎస్. చెల్లప్ప కుమారుడు మోహన్ పెండ్లి

—కొరవ 12వ పేజీలో

సణుగుడు

(4 వ పేజీ కొరవ)

అంతకుమించిన మానసిక సాన్నిహిత్యం సున్నితమైన అంతరంగిక సంబంధాలు ఈ వైవాహిక వ్యవస్థను పదిలంగా కాపాడుతున్నాయి. తాత తండ్రుల తరం నుంచి మనసులో ముద్రవేసుకొనిపోయిన భావాలు అంతత్వరగా మాసిపోవు పడాకులు, పునర్వివాహం, రెండో పెళ్ళిళ్ళు, స్త్రీల స్వేచ్ఛాజీవితం పాశ్చాత్య నాగరికతతో చెల్లుబాటైపోతాయికాని, మనసమాజంలో వాటికి స్థానం దొరకడం ఇప్పట్లో సాధ్యంకాదు

ఈ పరిస్థితులలో భర్తలను విడిచిన భార్యలు మౌనపోరాటాలు చేసి ప్రయోజనమేమిటి? బలవంతంచేసి తాత్కాలికంగా సర్దుబాటుకు ఒప్పించగలిగినా- ఒకఇంట్లో సహజీవనం చేయడం వారికి సాధ్యమౌతుందా?

కాలేజిపిల్లల మౌనపోరాటాలు మరొక విడ్డూరం. పదహారు పదిహేడు సంవత్సరాల వయసులేని, కాలేజిలో చదివే విద్యార్థి ఏదో తెలియనితనంతో, ఉద్రేకంతో తనకు ఒకజాబు వ్రాస్తే-దాన్ని ఆసరాగాతీసుకొని ఆపిల్లవాడ్ని అతడి తల్లిదండ్రులను మానసికక్షోభకు గురిచేయడం ఎంతవరకు సమంజసం? మైనర్‌తీరని పిల్లలు ప్రేమవైశాల్యకులాన్ని, రాజకీయాన్ని ముడిపెట్టి ఉద్యమం నిర్వహించడం సమర్థనీయమా? అటువంటి సంఘటనలకు విస్తృత ప్రచారం ఇవ్వడం పత్రికల ధర్మమా? రాజకీయవాదులు వీటిలో తలదూర్చి రచ్చగాక్షేత్ర ప్రకటనలు చేయడం సమంజసమా?

మగవాని దురహంకారానికి మగువలు బలికావాలని నేనను; అంతటి పురుషాధిక్యం నాలోలేదు. ఎవరైనా ఒకయువతి. మభ్యపెట్టి, ప్రేమపైశ్యంతో వశపరచుకొని, వరకట్నంపేరుతో ... [illegible]

తల్లిదండ్రుల అభ్యంతరాలు సాకుగా చూపింతో మోసగించేవారిని నిలదీయాల్సిన అవసరంవుంది; అటువంటి అదపదుకోసం ఎంతటి పోరాటమైనా జరపవచ్చు. కాని పీక్‌సెన్స్‌పట్ల సమాజానికి వుండే సానుభూతిని, పీక్‌నెస్‌ను అడ్డంగా పెట్టుకొని తప్పుచేయనివాడినికూడా శిక్షించవూనుకోవడం అన్యాయమన్నదే నా వాదన. మౌనపోరాటాలకు తలపడే అడపడచులు అందుకు సహేతుకమైన కారణాలు చూపడం అవసరంకాదా? అది చూపలేనపుడు ఆ పోరాటాలను గ్రుడ్డిగా సమర్థించవలసిన అవసరంవుంటుందా?

* * *

నెల్లూరుక్లబ్ నానాభ్రష్ట పట్టిపోతున్నదని నాలుగైదువారాలక్రితం వ్రాశాను; దాన్ని పూటకూళ్ళ ఇల్లుగా చిత్రించినందుకు నిర్వాహకులు నాపై మండిపడ్డారు; నాలుకలు పెరికేసుకున్నారు. కాని గత రెండు వారాలుగా అక్కడ జరిగిన, జరుగుతున్న సంఘటనలు చూస్తుంటే, పూటకూళ్ళ ఇల్లు అనే గౌరవప్రదమైన పదంకాడి వేరపెట్టు చేశానేమోనన్పిస్తున్నది

క్లబ్ నిర్వాహకులలోని ప్రధానులిద్దరు మొన్నొకరోజు రాత్రి ఒళ్ళుతెలియని స్థితిలో చెప్పులుతీసి కొట్టుకున్నారట. మరొకరోజు ఇద్దరు సభ్యులు సోడాసీసాలు పగలగొట్టి, వాటితో పొడుచుకున్నారట; సంకోకరాత్రి క్లబ్ కార్యదర్శి గదిలోని ఒక అలిరి దేబులోనుంచి రెండువేలరూపాయలు చోరీ జరిగిందట. ప్రతిరోజు రాత్రి పూట ఏదోఒక మర్షణ జరుగుతున్నదట.

ఏమిటీ నామోషీ పనులు; టౌన్‌లో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న పెద్దలే వరో క్లబ్ సభ్యులు; వారైనా జోక్యంచేసుకొని సరిదిద్దరూ?

31-1-1990 తేదిలోగా క్రొత్త కొళాయిల కొరకు మునిసిపాలిటీలో రు. 2/-లు చెల్లించి అర్జీలు దాఖలు చేసుకొన్నవారికి

విజ్ఞప్తి

ఇందుమూలముగా పట్టణ ప్రజలకు తెలుపడమేమనగా 31-1-90 తేది వరకు రు 2/-లు మునిసిపల్ ట్రెజరీలో క్రొత్త కొళాయి కొరకు చెల్లించి అర్జీ దాఖలు చేసుకొనియున్న అర్జీదారులు 31-3-1990 తేదిలోగా రు 2000/-లు డొనేషన్ చెల్లింపుపై ప్రస్తుతము నిల్వయున్న 378 జనరల్ కొళాయిలు మంజూరు చేయనగును

పై తెల్పిన 31-3-1990 తేదిలోగా ఏ అసామి ముందుగా డొనేషన్ చెల్లించునో, వారికి క్రొత్త కొళాయి మంజూరులో ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడును

31-1-1990 తేది తర్వాత రు. 2/-లు క్రొత్త కొళాయి కొరకు చెల్లించి అర్జీ దాఖలు చేసుకొనియున్న అర్జీదారులు ఇదే పద్ధతిపై ప్రస్తుతము నిల్వయున్న 163 కొళాయిలు రు 3600/- డొనేషన్ చెల్లింపుపై క్రొత్త కొళాయి మంజూరు పొందవగును

ఎస్. ఎ. సత్తార్
కమీషనరు

సినిమా

(9 వ పేజీ తరువాత)

'కేష్యుట్స్' ప్రచారచిత్రంలో 82 శవాలు కనిపించనందుకు టీ వీ ఇ ప్ర నిర్వాహకులు ఫత్వా ఇచ్చారట. పాశ్చాత్యంగా ఒక ప్రచారచిత్రాన్ని తయారు చేసేందుకు టీవీ ప్రసార మాధ్యమాలవరకు అన్నిచోట్ల ఉండి ఇచ్చిన పారితోషికం కాక ఒక విమానాన్ని అద్దెకు తీసుకుని, విమానాశ్రయంలో ఆ ప్రచారచిత్రాన్ని తయారుచేసినందుకే ఎనిమిదిలక్షలకు పైగా ఖర్చు అయిందట!

ఫ్లాప్ అయిన మలయాళ చిత్రాలు

జాతీయ బహుమతిపొందిన "పిరవి", కేరళరాష్ట్ర ప్రశస్తి పొందిన "ఋక్మిణి" మలయాళ చిత్రాలు కేరళరాష్ట్రంలో గొప్ప ఫ్లాపులు. సెక్సుచిత్రాలే అక్కడ సూపర్ హిట్స్ అయ్యాయి.

"విశ్వామిత్ర"లో పొరబాటు

హరిశ్చంద్రుడు, ఆయన జనకుడు త్రిశంకు కృతయుగం మూడవ పాదంలో వున్నట్లు పురాణాలు చెబుతున్నాయి. భరతుని తండ్రి అయిన దుష్యంతుడు చివరి ద్వాపరయుగం రెండోపాదంలో వుంటే వాడు. కాని 'విశ్వామిత్ర' టి. వి. సీరియల్‌లో చంద్రవంశానికి చెందిన దుష్యంతుని తర్వాత సూర్యవంశీకుడైన హరిశ్చంద్రుడున్నట్లు చూపించబడింది. ఈ పొరపాటు ఎన్. టి. ఆర్. తన 'విశ్వామిత్ర' చిత్రంలో దొర్లకుండా చూసుకుంటారనుకుంటున్నాం.

మార్చిలో "చక్రవ్యూహం"

ఇప్పుడు మారిన ప్రేక్షకుల అభిరుచికి అనుగుణమైన చిత్రం. ఎంత నెమ్మదిగా చిత్రీకరిస్తే అంత క్వాలిటీ వుంటుందని రాయాగ్రాహకుడు, దర్శకుడు బాలు మహేంద్ర మతం. అందుకే కె. కృష్ణారెడ్డి నిర్మిస్తున్న జయేంద్ర ఫిలిమ్స్ "చక్రవ్యూహం" ఇంతకాలానికిగాని పూర్తయింది కాదు. సంగీత దర్శకుడు ఇళయరాజా, హీరో సుమన్ వల్లకూడా మరికొంత కాలయాపన జరిగింది. ఏమైతేనేం. చిత్రం అద్భుతంగా తయారైందని అనుకుంటున్నారు. సుమన్, అర్చన, గౌతమి, రఘువరన్, రాజాకృష్ణమూర్తి, ప్రదీప్ శక్తి, పి. జె. శర్మ, మల్లాది, దినేష్ కాంత నటించారు. మాటలు : తనికెళ్ళ భరణి పాటలు : వేటూరి. నెల్లూరీయుడు కె. సుబ్బారెడ్డి సమర్పణ.

"భగత్"

ఈ చిత్రానికి కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం: సర్వారెడ్డి. ఇందులో సుమన్, భానుప్రియ, గొల్లపూడి, గుమ్మడి, నాగబాబు, కె. ఆర్, విజయ, శుభలేఖ సుధాకర్, శ్రీధర్, అహూతి ప్రసాద్, సాయికిరణ్, హరిప్రసాద్ పాత్రధారులు. గణేష్‌పాత్రో సంభాషణలురాస్తూ, ఈ చిత్రంలో ఒక పాత్రనూ ధరిస్తున్నారు.

జయచిత్ర డైరెక్టరయింది

దాదాపు 175 చిత్రాలలో నటించిన జయచిత్ర వివాహం చేసుకొని, మాతృమూర్తి అయ్యాక స్వాతంత్ర్యంగా మార దంతో దర్శకత్వంమీద తన దృష్టిని కేంద్రీకరించింది. కథ, స్క్రీన్‌ప్లేకూడా ఆమే తయారుచేసింది. ముందు తమిళంలో తయారవుతుంది. ఇందులో ఆమెతోపాటు ఖుష్బూ, పండరీబాయి, రఘు, రఘువరన్ నటిస్తున్నారు. సంగీతం ఇళయరాజా. ★

చిత్రసమీక్ష

(9వ పేజీ తరువాత)

స్నానమే ప్రాయశ్చిత్తంగా అక్కడి నుంచి క్రీడపడి రావటం, విద్యార్థులు కల్పించే మానసిక వ్యథను భరించలేక జంతుశాస్త్ర లెక్చరరు (వేలు) పిచ్చివాడు కావటం, ఇలా సన్నివేశాలు చాలావరకు హృదయాన్ని తాకేలాగా వున్నాయి.

వితంతువులు బొట్టుపెట్టుకునే సమస్యను కూడా కొంత చూపాడు దర్శకుడు. భర్త చనిపోగానే అతనుకట్టిన తాళిబొట్టును తొలగించవచ్చుగాని, పుట్టగానే తల్లి పెట్టిన నుదుటి బొట్టు తుడిచివేయకూడదంటాడు దర్శకుడు. సుమతి అనే వితంతువుచేత బొట్టుపెట్టుకునేట్టు చేస్తాడు. అంతవరకు బాగానేవుంది. తిరుగుబాటుగా వుంది. సమాజంలోని మూఢనమ్మకాలపై దెబ్బ కొట్టినట్టుగా వుంది. కాని సమాజం విమర్శకు లోనై ఆ వితంతువును విద్యాసాగర్ వివాహం చేసుకోవటంతో పట్టు సడలిపోయింది.

చిత్రానికి హరనాథరావు మాటలు అయువుపట్టు. "అవివేకమా, అహంభావమా" అన్న పాట సమయస్ఫూర్తిగా వినిపించటం బాగుంది. ★

సిద్ధాంత గ్రంథం

(4వ పేజీ తరువాత)

బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారితో ఆరంభించి, పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య, పొట్టి శ్రీరాములు, బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చెంచురామానాయుడు, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, రేబాల దశరథరామిరెడ్డి—అలా వారిలా పెరిగిపోతుండగా—జిల్లానుచుట్టేశారు. వ్యక్తులు రాజకీయాల్లో కీలకపాత్రవహించిన దృష్ట్యా వారికి ప్రాముఖ్యత సంతరించింది. కనుక శర్మగారు వారందరి గురించి తగిన రీతిలో వివరణ యిచ్చారు.

1967 నుండి 87 వరకు జరిగిన ఎన్నికలలో నెల్లూరు జిల్లాలో ఏ విధంగా కథ నడిచిందీ మనకు అవగాహన చేసి శర్మగారు చూపారు. ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి వహించిన పాత్ర చక్కగాఅవగతంచేశారు. ఇదంతా రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో ఋషిద్వారకూడా

కొన్ని సందర్భాలలో కులం, పార్టీ, వ్యక్తి ఎలా కీలకపాత్ర వహిస్తారో శర్మగారి సిద్ధాంత గ్రంథంవలన తెలుస్తుంది. మొత్తంగ్రంథంలో శర్మగారి శ్రమ, కృషి కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. 82 మందిని ఇంటర్వ్యూ చేసిన శర్మగారు ఇంగ్లీషులో తెలుగులో వెలువరించిన గ్రంథాలు, పత్రికలు పట్టికయిచ్చారు. పార్టీలవారీగా అభ్యర్థులకీల్యా వచ్చిన ఓట్లవివరాలు అనుబంధంలో పొందుపరచారు.

ఈ సిద్ధాంత గ్రంథానికి పి హెచ్‌డి. వచ్చి అరేళ్ళయినా ఇంకా పుస్తకరూపం దాల్చలేదు. ఆర్థిక కారణాలు యిందుకు ప్రధాన అటంకాలు కావచ్చు. ఇవి తెలుగు శాస్త్ర ఆచరులకు ప్రోత్సాహకంగా వుంటాయనటంలో సందేహంలేదు. ★

వెళ్ళిపోయావా నేస్తం....;

చిన్ననాటి చెలిగా
నన్నెంతో మురిపించి
నీ తియ్యటి జ్ఞాపకాలు
మాత్రం నాకు మిగిల్చి
ఆవేదన రగిలించి
వెళ్ళిపోయావా నేస్తం
నీ స్మృతులు స్మరణ తప్ప
ఇంకేరూపంలో శ్రద్ధాంజలి
ఘటించమంటావు నన్ను ?
ఇందుపూరు సుబ్బమ్మ
పొట్లపూడి
మృతికి నా నివాళి
-తూపిలి రమణమ్మ
నెల్లూరు

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రూ. 75-00
ఆరు నెలలకు	రూ. 40-00

విడిప్రతి రూ. 1-50

జిల్లావార్తలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

రంగాలన్నింటి అధికార్ల సహకల్పం. మరొక కండేళ్ళలోపల పూర్తి చేయడం. కెనైనింగ్ అర్థిక సహాకారం తదితర పిర్యాబ్లు పూర్తి చేసుకోవలసి వుంటుందని అధికారులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. దీనికి 1700కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి అవసరమౌతుందని అంచనా.

ఒరిస్సాలోని తాల్చేర్ గనులనుంచి సముద్రమార్గాన, రైళ్ళ ద్వారా గాని బొగ్గును రవాణా చేయాల్సి వుంటుంది. సముద్రమార్గమైతే కృష్ణపట్నం రేవును సిద్ధం చేయాల్సి వుంటుంది; రైళ్ళద్వారా రవాణాకు నిర్ణయిస్తే నెల్లూరునుంచి కృష్ణపట్నం వరకు రైల్వేలైను నిర్మించవలసి వస్తుంది. రోడ్డుకూడా భారీవాహనాల రాకపోకలకు అనువుగా విస్తరించాలి. కాని కృష్ణపట్నం రేవు అభివృద్ధిపరిస్తే అది థర్మల్ స్టేషన్ బొగ్గుసరఫరాకే సరిపోతుందని, థర్మల్ స్టేషన్‌కు అనుబంధంగా కృష్ణపట్నంరేవు అవసరమని శ్రీ శంకర్ పెరిబర్నార్డు థర్మల్ స్టేషన్ నిర్మాణాలకు ఒక టి ఎం సి నీరు కావాలట. సోమశిల రిజర్వాయర్ నుంచి నెల్లూరు చెరువుకు మళ్ళించి, కృష్ణపట్నం కాలువను ఆధునికీకరించడంద్వారా అవసరమైన సరఫరా చేయవచ్చునన్నది ఒక ప్రతిపాదన. కండ్లేరు రిజర్వాయర్ నుంచి పైపులైను ద్వారా నీళ్ళుతెచ్చే అవకాశాన్ని పరిశీలిస్తున్నారు. ఎమ్మెల్యే శ్రీ సి వి శేషారెడ్డి బోర్డు ఛైర్మన్‌కు ప్రత్యేక వినతి పత్రం సమర్పించారు.

కావలి జేసీస్ కార్యవర్గం

కావలి జూనియర్ ఛాంబర్ క్లబ్‌కు కొత్త కార్యవర్గం ఎంపికైంది. అధ్యక్షుడుగా శ్రీ ఎం. వి. మనోహరరావు, కార్యదర్శిగా శ్రీ పి. రవికుమార్, కోశాధికారిగా శ్రీ డి. జయచంద్ర ఎన్నికైనారు. క్లబ్ తరఫున రాజావారి చింతలపాలెం, దగదర్తి గ్రామాలలో బస్‌షెల్టర్లు నిర్మిస్తామని అధ్యక్షులు ప్రకటించారు. రాష్ట్రస్థాయిలో కావలిక్లబ్‌కు 4 సేవాఅవార్డులు లభించాయి.

కోర్టుకెక్కిన గూడూరు డి ఎస్ ఆర్ కమ్యూనిటీ హాలు

గూడూరు డి ఎస్ ఆర్ కమ్యూనిటీ హాలు కోర్టుకెక్కింది. వదాన్యుల విరాళంతో నిర్మించబడిన ఈ సామూహిక భవనంలో ఒకగదిని గూడూరు సంస్కృతీ సమ్మేళనానికి సంగీత నృత్య పాఠాల నిర్వహించడానికి కేటాయించారు. ఈగదికి దాత శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి. 20 వేల విరాళమిచ్చి కట్టించారాయన. నవేరా శ్యామసుందరరెడ్డిగారి నిర్వహణలో వున్న డి. ఎస్. ఆర్. కమ్యూనిటీహాలు కమిటీ, ఈ గదికి, ఆవరణ లోపల నిర్మించనున్న మరికొన్ని వసతిగృహాలకు కలిపి ఘనమైన ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమం జరిపించాలని తలపెట్టిందట

ఈలోగా సంస్కృతీ సమ్మేళనం అధ్యక్షుడు శ్రీ గుర్రేటి అబ్బయ్య, ఆ గదికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తున్నట్లు పత్రికలో రాసు; సబ్‌కలెక్టర్‌నుకూడా పిలిచారు; ఆహ్వాన పత్రికలు అచ్చయిన తర్వాత హాలు కమిటీకి ఈ సంగతి తెలిసి సబ్‌కలెక్టరు గారిని కలిసి ఇది తమకు తెలియకుండా తమ ఆవరణంలో జరుపుతున్న సభ అని విన్నవించారట ఈ వివాదంలో తన ప్రమేయ మెందుకని సబ్‌కలెక్టర్ సభకు రాలేదు. గుర్రేటి అబ్బయ్య మాత్రం కమిటీ అభ్యంతర పెడుతుందనే భయంతో గూడూరు కోర్టులో ఇంజక్షన్ ఆర్డర్ తెచ్చి, పోలీసు బందోబస్తుతో ఆ గదికి ప్రారంభోత్సవ శిలాఫలకం తగిలించారు.

ఒంటె గుడారం సామెతలాగా వుంది ఈ సంఘటన. పుణ్యానికిపోయి కమిటీ గదిని ఇవ్వడమేమిటి, కమిటీనే ప్రక్కకు నెట్టే యత్నం చేయడమేమిటి; సంస్కృతీ సమ్మేళనం చేసింది పొరపాటు; క్షమాపణలు చెప్పి. తప్పును సరిదిద్దుకోండి!

గూడూరు రోటరీ శిబిరంలో 120 మందికి ఆపరేషన్లు

గూడూరు రోటరీక్లబ్ జటీపలం ప్రభుత్వాస్పత్రిలో ఉచిత నేత్ర వైద్యశిబిరం నిర్వహించింది. పోట్లపూడి సర్పంచ్ శ్రీ చిల్లకూరు సుధీర్‌రెడ్డి కుమారుడు, మైపాడు సముద్రతీరంలో అకాల మృత్యువాతపడిన దురదృష్టవంతుడు చిల్లకూరు శ్యామసుందరరెడ్డి జ్ఞాపకార్థం ఈ శిబిరం నిర్వహించారు. డాక్టర్ కృష్ణారెడ్డి, డాక్టర్ సైదారావు, డాక్టర్ నరసింహులు 800 మంది రోగులను పరీక్షించి, 120 మందికి ఆపరేషన్లు చేశారు. వారందరికీ అలపాటు వారికి వసతి భోజనం ఉచితంగా కల్పించారు; కళ్ళద్దాలుకూడా పంచిపెట్టారు. టౌను కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం నాయకులైనప్పటికీ, శ్రీ ఎల్లు పిరి గోపాలరెడ్డి, శ్రీ మహంకాళి శ్రీరామమూర్తి క్లబ్ నిర్వహణలో మాత్రం రాజకీయ కక్షలు మర్చిపోయి రాత్రింబవళ్ళు పనిచేస్తున్నారు. వారిద్దరికీ రోగులు చేతులెత్తి దండం పెడుతున్నారు!

ఈ సందర్భంగా జరిగిన సభలో సబ్‌కలెక్టర్ శ్రీ సతీష్‌చంద్ర, డాక్టర్ సి. జనార్దనరెడ్డి, డాక్టర్ సి. ఆర్. రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

*

తెలుగుగంగ

(6 వ పేజీ తరువాయి)

అంతా బయటి ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన వ్యాపారస్తులు కనిపెట్టిన దోపిడీ మార్గం తప్ప, రైతులకు సంబంధంలేదని ఎమ్మెల్యే తెలియజేశారు.

పైగా ఈ దానిమ్మతోటలు అధికభాగం అసైన్‌మెంట్ పొలాలలో సాగుచేస్తున్నారట. అసైన్‌మెంట్ పొలాలు అమ్మకానికి పనికిరావు. నష్టపరిహారం చెక్కులుకూడా అభూమి కల్గిన పేదల పేరుతోనే వస్తాయి. అయినా మాటలచెప్పిందం కుదుర్చుకుని సాహసించి తోటలు పెంచుతున్నారట.

★

పెండ్లిండ్లు

(10వ పేజీ తరువాయి)

31 తేది నెల్లూరు పాండురంగ కళ్యాణ నిలయంలో జరిగింది.

• • •

నెల్లూరు న్యాయవాది శ్రీ మేడిరెడ్డి రఘురాం పుత్రిక మాధవి; సూళ్లూరుపేట శ్రీ కే. ఎస్. వెంకటేశంనాయుడు కుమారుడు మస్తాన్ వివాహం 31 తేది నెల్లూరు టి.టి. డి. లో జరిగింది.

• • •

నిడిగుంటపాలెం శ్రీ. కే. చెన్నారెడ్డి రఘురామరెడ్డిగారి కుమారుడు మనోహర రెడ్డి; ముత్తుకూరు, శ్రీ అల్లూరు వెంకట రమణారెడ్డి కుమార్తె ఉష వివాహం 31 తేది రంగనాయకులపేట శ్రీ రాఘవ కళ్యాణ మండపంలో జరిగింది.

• • •

కోట - వెంకన్నపాలెంవాసి, స్నేహ సౌమ్యశీలి డాక్టర్ పాటూరు వెంకటరామన్ మనుమడు. శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యం కుమారుడు విజయరాఘవరాం; గునపాడు, శ్రీ అల్లాడి కృష్ణమూర్తి కుమార్తె శైలజ వివాహం 31 తేదీ నెల్లూరు అంధ్రసభ భవనంలో జరిగింది.

• • •

ఎటువంటిఅననుకూల పరిస్థితులలోనైనా సర్వప్రియంగా నేర్పుగా ఓర్పుగా విజయవంతంగా పనిచేసుకొనిపోగల సమర్థుడు, అధికార దేపజంలేని సౌమ్యుడు, మన కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకి జనరల్ మేనేజరుగా పనిచేసి, ఇటీవలలో కడప కృష్ణజిల్లా బ్యాంకు మేనేజరుగా మచిలీపట్నంలో తేలివున్న నెల్లూరీయుడు శ్రీ ఎం వి. కృష్ణారెడ్డి తనయ అంబికమన కి. శే. పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారి పౌత్రి సుప్రియ; సూళ్ళూరుపేట - శ్రీ పి. వి. రాఘవరెడ్డి తనయుడు మధుసూదనరెడ్డి వివాహం 31 తేది విజయవాడ బెంజ్ సెంటరులోని ఎస్. వి. ఎస్. కళ్యాణ మండపంలో జరిగింది.

• • •

తనకు పట్టుకున్న విన్నాళ్ళ తనివి నెల్లూరులోనే వదలి, మద్రాసులోని రామకృష్ణ మఠం స్వాముల సాహచర్యంతో వేదాంతలోకంలో కాలాన్ని ప్రశాంతంగా, గౌరవప్రదంగా, సార్థకంగా గడుపుతున్న మిత్రుడు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి తమ్ముడు కి శే కృష్ణారెడ్డి కుమారుడు, మద్రాసు హోటల్ నాగార్జున అధిపతి, యోగ్యుడైన యువకుడు నరహరి;నెల్లూరు-శ్రీచిల్లకూరు వెంకురెడ్డి కుమార్తె విజయగౌరి వివాహం ఫిబ్రవరి 1 తేది నెల్లూరు ఇందిరాభవనలో జరిగింది.

• • •

జుబ్బమిత్రుడు శ్రీ ఇప్పగుంట రామచంద్రారెడ్డి కుమారుడు శరత్‌కుమార్; రేబాల - శ్రీ నాయుడు శ్రీనివాసులురెడ్డి కుమార్తె విలాసిని వివాహం 1 తేది నెల్లూరు టవున్‌హాలులో జరిగింది.

• • •

మినగల్లు-శ్రీ ముక్కర రామసుబ్బానాయుడు కుమారుడు వణీంద్రబాబు; రాచమేడు-శ్రీ కాల్వ గోపాలనాయుడు కుమార్తె వాణి వివాహం 1 తేది గూడూరు దువ్వూరు రమణమ్మ మహిళా కళాశాలలో జరిగింది.

★

అశ్రుతర్పణం

జననం : 1-7-53 మరణం : 7-2-90

నిరంతరం మా హృదయాలలో నిలిచిపోయిన

చెంబేటి నరసింహులుగారు

(వరుగుపాడు సింగిల్‌విండో డైరెక్టర్)

అకాలమరణం మమ్మల్నెంతో తల్లడిల్లజేసింది.

వారికి శ్రద్ధాంజలిఘటిస్తూ

కర్మక్రతువులు 21-2-90 తేది

స్వగృహంలో (సిద్ధాశ్రమంరోడ్డు. వరుగుపాడు, కోవూరు) జరుప బడును. బంధుమిత్రులు తెలియగోరుతాము.

చెంబేటి లక్ష్మీనరసయ్య, శేషమ్మ - తల్లి దండ్రులు

చెంబేటి భాగ్యలక్ష్మి —భార్య

చెంబేటి పెదపెంచలయ్య, చినపెంచలయ్య చిన్నయ్య

సోదరులు

జయలక్ష్మి, జలజ, మంజుల -మరదళ్ళు

పనుపులేటి విజయలక్ష్మి, యానాదయ్య -చెల్లెలు, బావ

పిచ్చురు రమణయ్య (మండల అధ్యక్షుడు-కోవూరు)